

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 30-08-2023

Mødedato Onsdag d. 30. august 2023 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgningen pr. 30. juni 2023.....	3
Budget og takster for affaldsområdet - 2024.....	5
Selskabsgørelse af kommunale affaldsydelser og forbrændingsanlæg.....	11
Forslag - Kommuneplantillæg nr. 4 og Lokalplan nr. 405 - Teknisk anlæg, Vindmøller - Kratlund....	16
Godkendelse af debatoplæg til Kommuneplantillæg nr. 34 og Lokalplan nr. 453 - Teknisk anlæg, so	23
Godkendelse af debatoplæg - Kommuneplantillæg nr. 33 og Lokalplan nr. 452 - Teknisk anlæg, sol	28
DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune: lancering og igangsættelse af aktiviteter.....	32
Retningslinjer for mindre solcelleanlæg på terræn i det åbne land.....	35
St Nørlundvej 1, Ejstrupholm - ansøgning om etablering af støjvolde og solcelleanlæg.....	39
Proces for Natura 2000-handleplaner.....	42
Vandområdeplanerne 2021-2027.....	44
Forslag til Spildevandsplan 2023-2034.....	48
Åbne Meddelelser.....	52
Lukket: Lukkede Meddelelser.....	55

Punkt 1: Budgetopfølgningen pr. 30. juni 2023

00.30.14-G01-8-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 30. august 2023

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 30. august 2023

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Sundheds- og Ældreudvalget 30. august 2023

Udviklings- og Erhvervsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 30. juni 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Denne sag behandles sideløbende i alle udvalg.

Alle fagudvalg skal følge op på områdets forbrug af budgettet 3 gange årligt, 2. gang i 2023 pr. 30. juni 2023.

Opfølgning på udvalgets område viser, at der forventes balance mellem budget og det forventede regnskab.

Kontoområde (1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Korr.Budget	Forbrug 30.06.2023	Forbrug spct.	Forventet regnskab 2023	Ønske om tillægsbevilling
70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	2.831	4.257	-43.976	-	713	0
16 Natur og bæredygtighed	7.031	8.457	1.839	21,75	4.913	0
17 Forsyning	-4.200	-4.200	-45.815	-	-4.200	0

Opfølgning af budgettet sker ud fra disse punkter

1. Tallene er opgjort som nettotal.
2. Der er særskilt redegjort for områder, hvor datagrundlaget er usikkert, eller hvor forbruget kræver en særskilt gennemgang. Disse områder er nærmere beskrevet som usikkerheder.
3. Der er alene rapporteret om afvigelser, hvis et område søger om færre eller flere penge, end Byrådet har bevilliget på budgettet.
4. Byrådet har i den økonomiske politik for 2022-2025 besluttet, at det tilstræbes, at der ikke gives tillægsbevillinger finansieret af kassen.

Bilag:

Budgetopfølgning 30.06.2023.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Budgetopfølgning 30.06.2023

Punkt 2: Budget og takster for affaldsområdet - 2024

07.00.00-S29-3-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Gebyr for dagrenovation og genbrugsordninger for private 2024 godkendes i henhold til takstblad
- Gebyr for indsamling af dagrenovation og genbrugsordning til markedspriser for erhverv for 2024 godkendes i henhold til takstblad
- Gebyrer for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser 2024 godkendes på uændret niveau
- Øvrige gebyrer som fremgår af det samlede takstblad godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen omhandler budget 2024 for affaldsområdet med tilhørende takster og gebyrer. Sagen har tidligere været behandlet på mødet den 7. juni 2023 i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget.

Affaldsområdets økonomi styres i renovationsfonden. Affaldsområdet er et brugerfinansieret område. Det betyder, at indtægter og udgifter for hver ordning skal "hvile i sig selv" og at indtægter og udgifter derfor skal balancere over tid. Teknik og Miljø har vurderet Renovationsfondens økonomi og indarbejdet nye retningslinjer for området i henhold til udmeldinger fra Forsyningstilsynet. Der er bl.a. varslet en ny obligatorisk kontoplan, som forventes offentliggjort snarest.

Der er beregnet nye takster og gebyrer for alle ordninger i samarbejde med ekstern leverandør og økonomiafdelingen.

Teknik og Miljø fremlægger hermed forslag til gebyrer i 2024 for både private husholdninger og for erhvervsvirksomheders brug af diverse kommunale affaldsservices.

Der er taget udgangspunkt i den afskrivningsprofil, som blev godkendt i forbindelse med vedtagelse af budget 2023 hvor Byrådet godkendte, at mellemværendet mellem renovationsfonden og kommunekassen skulle afvikles indenfor 10 år både hvad angår afskrivning af nye genbrugsbeholdere og tidligere anlægsinvesteringer på genbrugspladserne.

Det betyder, at der skal være et overskud på indtægterne, til at dække afviklingen af anlægsudgifter på mellemværende.

Det er beregnet, at denne afvikling vil være på ca. 3,84 mio. kr. i 2024 for at sikre den aftalte nedskrivning af mellemværendet med kommunekassen.

Forslag til hele takstbladet 2024 for affaldsområdet er vedhæftet i bilag.

Baggrund

Teknik og Miljø har vurderet Renovationsfondens økonomi og beregnet et budget 2024. Der er regnet med et uændret serviceniveau, men konjunkturer og regulering af afregningspriser medfører, at den samlede budgettramme falder med ca. 2,7 mio. kr. Budgetreduktionen stammer primært fra mindre udgifter til affaldsbehandling på genbrugspladsen og mindre udgifter i ordning for ny genbrugsbeholder.

Den samlede budgettramme for 2024 er beregnet til 72,76 mio kr. hvoraf 3,84 mio. kr. er afvikling af mellemværendet.

Budget 2024 og de beregnede takster indeholder:

- Forventet prisfremskrivning af tømning af dagrenovation, indsamling af storskrald og miljøfarligt affald
- Opdatering af forventede behandlingspriser på diverse affaldstyper
- Indsamling af genanvendeligt affald, både for molokker og genbrugsbeholder. Gebyr for genbrugsordning er beregnet for henholdsvis private grundejere og almene boligselskaber, hvor gebyret for indsamling af papir, pap, metal, plast og mad-drikkekarton er beregnet som et gennemsnit for alle boligenheder.
- Der er beregnet et særskilt gebyr for kommunale institutioner på både beholderniveau og af nedgravede affaldsløsninger.
- Indsamling af tekstilaffald 290.000 kr. i budget 2024.
- Uændret service niveau på genbrugspladserne, hvor der fastholdes 2 bemandede genbrugspladser med uændret åbningstid og 2 selvbetjente genbrugspladser.
- Der er indregnet renteudgifter og -indtægter på alle ordninger
- Afvikling af gæld: Der er indregnet afvikling af 3,84 mio. kr. i henhold til Byrådsbeslutning i 2022.
- Henlæggelser: Der er ikke indregnet henlæggelser til kommende anlægsinvesteringer.
- Erhverv: kommunens gebyrer for tømning af dagrenovation og genbrugsbeholder skal være til markedspriser. Ikast-Brande Kommune har tillagt 10% til de beregnede gebyrer for at efterleve kravet om markedspriser. Forsyningstilsynet har opgjort at kommunerne tillægger mellem 5-15 %
- Forventninger til "Ny kontoplan for affaldsområdet" medfører at udgifter til "madaffald" skal konteres på konto for indsamling af metal, glas, mad-drikkekarton, plast og nu også madaffald. Der oprettes endvidere et særskilt sæt konti til erhverv, der som særskilt ordning skal hvile i sig selv med indtægter og udgifter.
- Budgetopfølgning pr. medio 2023 viser et mindreforbrug på udgifterne end budgetlagt, hvilket har medført en korrektion af genbrugspladsbudget for 2024.

Dagrenovationsgebyr:

Ud fra ovenstående forudsætninger er der beregnet en ny takst for dagrenovation, hvilket betyder at gebyret for en 240 l dobbeltbeholder stiger med 25,- kr. og de øvrige gebyrer for dagrenovation er beregnet til et uændret niveau. Med undtagelse af gebyr for enkeltydelser, som er reguleret i forhold til prisudvikling og disse fremgår af det samlede takst-og gebyrblad. Dagrenovationsgebyret foreslås ændret som anført i skemaet nedenfor. For virksomheder tilmeldt den kommunale affaldsordning skal der tillægges et gebyr for at tilnærme en markedspris, der er tillagt 10 % til det beregnede gebyr.

Dagrenovationsgebyr- Mad- og restaffald	Takst 2023	Forslag 2024
Private husstande	kr.	kr.
Pris 240 l dobbeltbeholder	625	650

(inkl. 5 kg frivægt)

Pris 240 l enkeltbeholder + kompost	750	750
-------------------------------------	-----	-----

(Inkl. 5 kg frivægt)

Skelordning, borger får rabat når de kører beholder frem til skel	-100	-100
---	------	------

Pris pr. kg ud over frivægt	2,50	2,50
-----------------------------	------	------

Det betyder, at en gennemsnits husstand, som afleverer 332 kg affald skal betale en variabel afgift på (332 kg -130 kg) á 2,50 kr. pr. kilo i alt 505 kr. Dertil skal lægges den faste takst på 650,- kr. Det medfører, at en gennemsnits husstand skal betale et årligt gebyr på ialt 1.155,- kr. pr. år for tømning af deres dagrenovationsbeholder (tallet fremgår i figuren nedenfor).

Dagrenovationsgebyr- Nedgravede molokker - Mad- og restaffald	Takst 2023	Forslag 2024
---	------------	--------------

Boligforeninger/ boligselskaber	kr.	kr.
---------------------------------	-----	-----

Dagrenovation:

Restaffald= op til 5 m ³ og madaffald = op til 3 m ³	15.250	12.500
--	--------	--------

Dagrenovation:

Ekstra container til restaffald, op til 5 m ³	15.250	12.500
--	--------	--------

Årsagen til prisfaldet på molokindsamlingen skyldes fald i affaldsmængderne og at prisudviklingen på indsamlingsomkostningerne ikke har samme effekt på moloktømningen, da der indsamles større mængder pr. enhed.

Dagrenovationsgebyr- Mad- og restaffald	Takst 2023	Forslag 2024
---	------------	--------------

Erhvervsvirksomheder markedspriser – tillagt 10%	Kr.	Kr.
--	-----	-----

Pris 240 l dobbeltbeholder	687,50	715
----------------------------	--------	-----

(inkl. 5 kg frivægt)

Pris 240 l enkeltbeholder + kompost	825	825
-------------------------------------	-----	-----

(Inkl. 5 kg frivægt)

Pris pr. kg ud over frivægt	2,5	2,50
-----------------------------	-----	------

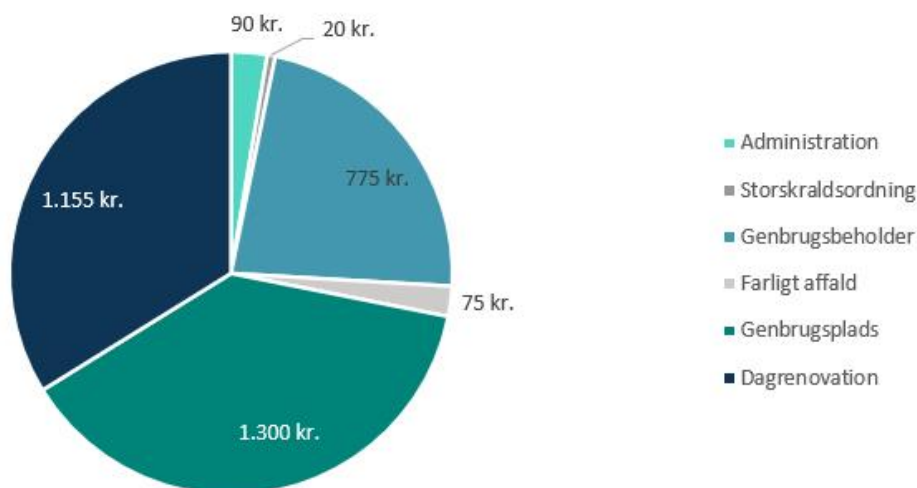
Genbrugsordningsgebyr:

Genbrugsordningsgebyret et samlet gebyr som opkræves ved alle boligenheder. Gebyret skal dække drift af ordninger for genbrugspladser, genbrugsbeholder, storskrald og farligt affald samt administration af alle affaldsordninger.

Genbrugsordningsgebyr-	Takst 2023	Forslag 2024
Private husstande	kr.	kr.
Administration	90	90
Storskraldsordning	20	20
Papir- og metal, plast og glasindsamling	860	775
Farligt affald & Tekstil	85	75
Genbrugsplads	1.405	1.300
I alt ” Genbrugsordninger”	2.460	2.260

Der er beregnet en reduktion af gebyr for genbrugsordninger på 200 kr. pr. boligenhed. Det er primært gebyr for ny genbrugsbeholder og for genbrugspladserne, som kan reduceres ifølge konjunkturændringer i markedet (færre affaldsmængder) og en mere præcis beregning af genbrugsbeholder og forventede affaldsmængder.

Typisk husstandsgebyr

Ordning	Administration	Storskraldsordning	Genbrugsbeholder	Farligt affald	Genbrugsplads	Dagrenovation
Havebolig	90 kr.	20 kr.	775 kr.	75 kr.	1.300 kr.	1.155 kr.

Tømning af nedgravede affaldsløsninger (molokker)

Der er foretaget en ny beregning af nedgravede affaldsløsninger vedrørende genanvendeligt affald. Ordningen adskiller sig i forhold til, om brugerne er private husstande (boligforeninger og lign.) eller kommunale institutioner. Kommunale institutioner har selv afholdt alle anlægsinvesteringer. De kommunale institutioner skal derfor alene betale for drift og administration af ordningen. Der er en væsentlig ændring i gebyret fra 2023 til 2024, hvor 2023 gebyret var beregnet med en stor usikkerhed omkring antal og affaldsmængder og fastlagt som et gennemsnit uanset størrelse af beholdere.

Nedgravet affaldsløsninger-	Takst 2023	Forslag 2024
Dagrenovation & Genanvendeligt affald Kommunale institutioner	kr.	kr.
Mad -og restaffald		
Restaffald (op til 5 m3) og madaffald (op til 3 m3)	15.250	12.500
Papir/småt pap (5 m3)	3.250*	7.550
Glas & flasker (5 m3)	3.250*	U.B (tilgængelig for alle)
MDP – Metal, plast og mad-drikkekarton (5 m3)	3.250*	6.780
Sum – standard løsning	25.000	26.830

*) Institutioner er opkrævet et samlet gebyr for 2023. Ny beregning medfører at udgifter til glasindsamling afholdes af det samlede genbrugsordningsgebyr, da containerne er tilgængelige for alle brugere.

Gebyr for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladsen

Byrådet besluttede i 2022 en ny gebyrstruktur for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladserne. Gebyrstrukturen blev fastlagt ud fra en brugerundersøgelse og beregning af forholdet mellem private og erhvervsvirksomheders benyttelse af pladserne. Der er ikke gennemført en ny brugerundersøgelse i 2023 og der anbefales derfor at fastholde gebyr for erhverv på uændret niveau.

Genbrugspladsgebyr-	Takst 2023	Forslag 2024
Erhvervsvirksomheder	Kr.	Kr.
Opkrævning pr. køretøj og maksimalt 50 besøg pr. år		
Virksomhedstyper:		
Øvrige virksomheder eks. Landbrug, frisører, kiosker og øvrige liberale erhverv	1.875	1.875
Håndværkere og anlægsgartnere samt ikke oplyst erhverv/branche	4.375	4.375
Pris pr. besøg	156,25	156,25

Hvornår er mellemværendet med kommunekassen afviklet:

Der afvikles med 3,84 mio kr på gælden til kommunekassen i 2024. De 3,84 mio. kr. består af 1,8 mio. kr. til afvikling af nye genbrugsbeholdere og anlæg af molokker, 1,9 mio. kr. til afvikling af anlæg på genbrugspladser og endelig 0,14 mio.

kr. til miljøfarligt affald.

I 2022 var der budgetlagt med et overskud på driften på ca. 3,0 mio. kr. men realiseret et overskud på 9,24 mio. kr. Det ekstraordinære overskud er indregnet som en straksafskrivning på mellemværendet.

Med afsæt i det positive regnskab for 2022 og under forudsætning af overholdelse / godkendelse af budget 2024 og de beregnede gebyrer, medfører det at der afvikles 4,2 mio. kr. i 2023 og at mellemværendet dermed ultimo 2023 er på 14,7 mio. kr. Der forudses, at mellemværendet kan reduceres yderligere grundet ændret forbrug og markedsvilkår da der kan konstateres et mindreforbrug end budgetlagt ultimo juni 2023. Det er dog pt stor usikkerhed om årets resultat, men det forventes at budgetopfølgning pr. september vil give større klarhed.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Takst- og Gebyrblad 2024

Punkt 3: Selskabsgørelse af kommunale affaldsydelser og forbrændingsanlæg

07.00.00-S29-4-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- vedtage fælles kommunalt selskab (model 3) som retning for det videre arbejde med selskabsgørelsen af de kommunale affaldsydelser.
- tage orienteringen om det videre arbejde med en mulig ejerdrevet proces for selskabsgørelsen af Energnist I/S til efterretning.

Sagsfremstilling

Formålet med denne dagsorden er at beslutte en sigtelinje for Ikast-Brande Kommunes fremtidige organisering af de kommunale affaldsydelser, og orientere om lovkrav og videre proces for selskabsgørelse af kommunens affaldsforbrændingsanlæg.

Kommunernes levering af affaldsydelser omfatter indsamlings- og udbudsaktiviteter samt tilhørende administration, borgerbetjening, genbrugspladser mm.

Det er vigtigt at der allerede nu tages stilling til sigtelinjen for kommunens fremtidige organisering af de kommunale affaldsydelser for at sikre en ordentlig proces og tid til drøftelser og afklaringer med mulige fremtidige samarbejdspartnere, forud for den praktiske gennemførelse af selskabsgørelsen.

Baggrund

Der er i august 2022 indgået en bred politisk aftale i Folketinget om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke et lovforslag, men det forventes at blive fremlagt i slutningen af 2023.

Selskabsgørelsen indebærer, at driftsansvar og kundeforholdet til borgerne skal placeres i kommunalt ejede selskaber adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver. Det betyder blandt andet, at selskaberne på sigt skal lave udbud af

afsætningen af affaldet, mens myndighedsopgaverne forbliver i kommunerne. Det er endnu uafklaret om de kommunale affaldsdepoter også skal selskabsgøres eller forbliver i kommunerne.

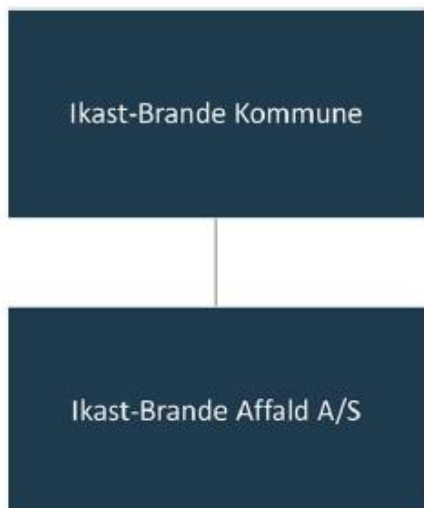
Parallelt hermed er der i juni i år vedtaget en lov om ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald. Loven indeholder et krav om selskabsgørelse af kommunale affaldsforbrændingsanlæg senest 31. december 2024.

Selskabsgørelse af de kommunale affaldsydelser og de kommunale affaldsforbrændingsanlæg er en del af en større strukturreform af affaldsområdet, som ændrer området markant i forhold til tidligere. Det betyder blandt andet, at uanset hvilken fremtidig organisering der vælges, vil kommunens indflydelse på den daglige drift blive mindre, mens strategi og serviceniveau fortsat sættes af kommunen via den kommunale affaldsplan og affaldsregulativerne.

Selskabsgørelse af kommunale affaldsydelser

Som udgangspunkt er der for Ikast-Brande Kommune tre forskellige modeller for selskabsgørelse:

1. Selvstændig selskab

2. Multiforsyning

3. Fælles kommunalt selskab

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Økonomiudvalget tilkendegav på det fælles temamøde den 23. marts 2023, at de tre vigtigste prioriteringer på affaldsområdet er:

- Stordriftsfordele
- Gebyr for renovation
- Reel genanvendelse og sporbarhed i affaldet samt politisk indflydelse/armslængde

I regi af AFLD-ejerkommunerne er der i fællesskab lavet en generel vurdering af forskellige organiseringsmodeller på et mere detaljeret niveau end de tre modeller repræsenteret ovenfor. I den vurdering er der lagt vægt på følgende prioriteringer:

- Nærhed (til borgerne)
- Politisk indflydelse
- Stordriftsfordele

Forvaltningen har vurderet, at Ikast-Brande Kommune er for lille en enhed til at kunne være et robust selvstændigt selskab, både individuelt og sammen med Ikast-Brande Spildevand i et eventuelt holdingselskab. I et holdingselskab med Ikast-Brande Spildevand vil der kun være begrænset sammenfald af opgaver og synergier ved et eventuelt fremtidigt selskab. Endvidere vil der ikke kunne opnås stordriftsfordele ved at gå solo i eget selskab.

På baggrund af blandt andet prioriteringen af målsætninger på affaldsområdet fra det fælles temamøde, og arbejdet med beskrivelse af modeller i AFLD-samarbejdet anbefaler forvaltningen, at der arbejdes videre med udvikling af et fælles kommunalt selskab (model 3).

Hvordan den mere detaljerede organisering af selskabet skal være (f.eks. holdingselskab, antal underselskaber mv.) og hvorvidt og hvordan der skal laves samarbejder med andre selskaber er en opgave og proces, der skal afklares med den eller de parter kommunen vælger at samarbejde med.

Selskabsgørelse af kommunale affaldsforbrændingsanlæg

Ikast-Brande Kommuner ejer, sammen med 15 andre kommuner, interessentskabet Energnist I/S, der har to affaldsforbrændingsanlæg.

Ikast-Brande Kommune har ikke varmeinteresser i interessentskabet, men afleverer forbrændingsegnet affald til Energnist.

Ved selskabsgørelsen mister kommunerne anvisningsretten af forbrændingsegnet affald til egne anlæg, og skal udbyde alt forbrændingsegnet affald på markedsvilkår senest den 1. juli 2025.

Energernists affaldsforbrændingsanlæg er omfattet af den nye lovgivning om, at de kommunale forbrændingsanlæg skal udskilles i aktie- eller anpartsselskaber senest den 31. december 2024.

Som udgangspunkt er der for Ikast-Brande Kommune tre forskellige muligheder i processen for selskabsgørelse:

1. Uændret ejerskab af Energnist, hvor Energnist egenhændigt varetager processen for selskabsgørelsen
2. Udtræden af Energnist
3. Ejerdrejet proces for selskabsgørelsen i samarbejde med de øvrige ejere

Lovgivningen ændrer markant på markedsvilkårene, forretningsmodellen for anlæggene, formålet for ejerkommunerne og de økonomiske konsekvenser for ejerkommunerne.

Der er derfor en del usikkerhed i forhold til den fremtidige drift af affaldsforbrændingsanlæggene.

Det betyder også, at der ikke nødvendigvis er sammenfald mellem de enkelte ejerkommuners og Energernists interesser i forbindelse med selskabsgørelsen.

Ikast-Brande Kommune og de øvrige ejerkommuner har, under visse økonomiske betingelser, mulighed for at udtræde af Energnist. Såfremt en udtrædelse skal ske inden selskabsgørelsen, skal det varsles senest den 31. december 2023.

Ikast-Brande Kommune er i dialog med flere kommuner, blandt andet Herning og Ringkøbing-Skjern Kommune, som også er ejere af Energnist. Ringkøbing-Skjern Kommune har fået advokatfirmaet Horten til at udarbejde et notat om de nye krav og konsekvenser, og samtidig komme med en anbefaling til proces for selskabsgørelsen set fra ejerkommunernes side. Hortens vurdering er, at ejerkommunernes interesser bedst varetages ved en ejerdrevet proces for selskabsgørelsen i samarbejde med de øvrige ejere.

Et væsentligt spørgsmål i forbindelse med selskabsgørelsen er derfor også hvor mange af de nuværende ejerkommuner der måtte ønske at udtræde og på hvilke vilkår dette kan lade sig gøre. Uanset eventuelle udtrædelser, skal der i henhold til lovgivningen sikres kommunal ejermajoritet.

På baggrund af Hortens notat, usikkerhed om den fremtidige drift, samt den økonomiske usikkerhed, er det forvaltningens vurdering, at den bedste løsning for selskabsgørelsen af forbrændingsanlæggene opnås gennem en ejerdrevet proces, både i forhold til organiseringen af selskabet, og for de ejerkommuner der henholdsvis ønsker at udtræde og blive.

Energist har indkaldt de 16 borgmestre fra ejerkommunerne til et møde 19. september 2023 til en fælles drøftelse af de relevante processer, der ligger forud for en selskabsgørelse. På dette møde vil det være oplagt at drøfte mulighederne for en eventuel ejerdrevet proces.

En ejerdrevet proces for selskabsgørelsen vil strække sig ind i 2024 og dermed forbi den vedtægtsfastsatte frist for at varsle udtræden af Energnist inden selskabsgørelsen. Såfremt alle ejerkommuner kan blive enige, vil det være muligt at ændre vedtægterne så udtrædelsesvarslet forkortes.

Forvaltningen følger op med et dagsordenpunkt i oktober/november 2023.

Budgetmæssige konsekvenser

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at vurdere de budgetmæssige konsekvenser.

Bilag

Tidsplan selskabsgørelse

Temamøde selskabsgørelse 23 marts 2023

Modeller til selskabsgørelse

Punkt 4: Forslag - Kommuneplantillæg nr. 4 og Lokalplan nr. 405 - Teknisk anlæg, Vindmøller - Kratlund

01.02.05-P16-15-20

Beslutning

Anbefales.

Det offentlige møde afholdes den 4. oktober 2023 (der står fejlagtigt 4. november 2023).

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Forslag til Tillæg nr. 4 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 godkendes og sendes i offentlig høring
- Forslag til Lokalplan nr. 405 godkendes og sendes i offentlig høring
- miljørapport og miljøkonsekvensrapport med tilhørende visualiseringsrapport og øvrige appendix sendes i offentlig høring
- der afholdes borgermøde den 04. november 2023.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på mødet den 01. februar 2021 at igangsætte ny kommune- og lokalplanlægning for et område ved Kratlund nordvest for Blåhøj. Planlægningen indebærer udarbejdelse af et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og en ny lokalplan, der ændrer det eksisterende plangrundlag for området. Forslag til tillægget og lokalplanen er nu udarbejdet. Planerne skal udlægge området til vindmølleområde og give mulighed for at opstille ni vindmøller på op til 150 meters højde. Et kort over planområdet, med vindmøllernes placering indtegnet ses nedenfor.

Afgrænsning af planområdet, med markering af møllernes placering og vingeoverslag, samt boliger der nedlægges i forbindelse med projektet. Nord er opad på kortet.

Formålet med kommuneplantillæg nr. 4 er at fastsætte retningslinjer for vindmølleområdet og udlægge kommuneplanrammen for et teknisk anlæg. Der er ikke et eksisterende plangrundlag i området.

Formålet med lokalplanen er at sikre, at påvirkningen fra vindmøllerne bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, såvel for naboer som for den omgivende natur. Derfor fastlægger lokalplanen placeringen af møllerne og tilhørende transformatorer samt adgangsveje. Vindmøllernes opstilling danner en let bue fra nordvest til sydøst, med en indbyrdes afstand mellem møllerne på ca. 300 meter. Adgangsvejene er placeret, så de ikke påvirker områder med fredskov.

Der er i forbindelse med planforslagene udarbejdet en miljørapport med en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensrapport, der beskriver det konkrete projekts påvirkninger af miljøet og eventuelle afværgeforanstaltninger.

Resultatet af miljøvurderingerne definerer de krav Ikast-Brande Kommune vil stille krav i §25-tilladelsen til anlægget. Kravene omhandler blandt andet:

- At der monteres møllestop, der sikrer mod kollisionsrisiko for flagermus på vindmølle nr. 1,2,3,4,5,6,8 og 9
- At levende hegn, der fører op mod vindmølle nr. 1, fjernes, for at undgå at flagermus ledes på kollisionskurs mod møllen.
- At arealet i en radius på 100 m omkring vindmølle 8 og 9 friholdes for beplantning, for at undgå at flagermus ledes på kollisionskurs mod møllerne
- At der dels stilles krav om brug af spunsvægge ved etablering af fundament ved vindmølle 2 og dels regulering af perioden for grundvandssænkning for at undgå påvirkning af §3-beskyttet engareal syd for møllen.
- Etablering af okkerudfældningsbassiner, nedsivningsgrøfter og overvågning af okkerudfældning.
- Regulering af samtidighed for grundvandssænkning for relevante møller, for at undgå påvirkning af nærliggende vandløb og naturområder.
- At der ikke sker nedsivning af oppumpet vand på områder med beskyttet natur

- At der etableres beplantningsbælter, der visuelt afskærmer transformestationen.
- At der installeres isdetektorer på vindmølle 2,3 og 9 for at sikre mod isnedfald på færdselsveje.

Udkast til §25 tilladelse offentliggøres sideløbende med planforslagene.

I november 2022 rettede Teknik og Miljø henvendelse til Landbrugsstyrelsen, der er påtaleberettiget for opstilling af vindmølle 1 og 2, fordi vindmøllerne opføres på matrikler med tinglyste servitutter om etablering af vådområde. Landbrugsstyrelsen har den 21. august 2023 afgivet svar på henvendelsen. Landbrugsstyrelsen vurderer, at etableringen af vindmøllerne, under en række forudsætninger, der skal være opfyldt, kun vil have en midlertidig påvirkning af vådområdet. Det samlede areal til vindmøller inden for vådområdet efter endt etablering vil udgøre 0,5 ha og vil kun medføre en mindre påvirkning af vådområdet. Landbrugsstyrelsen vil derfor ikke gøre brug af påtaleretten, såfremt forudsætningerne findes opfyldt.

Teknik og Miljø vurderer, at ovennævnte forudsætninger allerede er opfyldt i projektet og i øvrigt også vil fremgå af de krav, Ikast-Brande Kommune stiller i §25 tilladelsen.

På grund af den sene svartid fra Landbrugsstyrelsen har det ikke været muligt at nå at tilrette teksten om den tinglyste servitut i vedlagte lokalplanforslag. Der vil derfor inden den offentlige bekendtgørelse ske en tilpasning af planforslagets side 22, hvor der er indsat en midlertidig tekst om, at vi afventer svar fra Landbrugsstyrelsen. Den midlertidige tekst erstattes af følgende:

Landbrugsstyrelsen har meddelt, at de ikke agter at udnytte påtaleretten i vådområdeservituten såfremt følgende forudsætninger er opfyldt:

- Vindmøllerne anlægges i kanten af vådområdet, som vist på kort. (der henvises til kortbilag i lokalplanen)
- Entreprenøren sikrer at dræn, der er med til at opretholde vådområdets effekt, stadig har afvanding til vådområdet, samt sikrer at gruskasser og andre anlægstiltag fra vådområdet ikke fjernes, ødelægges eller ændres så effekten reduceres.
- Anlægsarbejdet skal ske så skånsomt som muligt for det omkringliggende areal og evt. ødelagt plantedække skal reetableres efter endt arbejde.
- Grøfter og volde etableret i anlægsfasen sløjfes. Okkerudfældningsbassiner fjernes og evt. okker udfældning indarbejdes i jorden og reetableres med græsudlæg.
- Ikast-Brande Kommune tilser anlægsarbejdet og sikrer, at ovenstående vilkår overholdes.

For at muliggøre realiseringen af lokalplanens indhold, er det nødvendigt at nedlægge 4 boliger, for at overholde afstandskravet om, at der ikke må ligge boliger inden for 4 x vindmøllernes totalhøjde. Det drejer sig om Kokmosevej 21, Engebækvej 51, Skærlund Skolevej 16A og Skærlund Skolevej 24. Se markering med blå på kortet.

Der nedtages desuden en eksisterende husstandsvindmølle ved Skærlund Skolevej 16B. Dette er nødvendigt for at overholde gældende støjkrav.

Som en del af miljøkonsekvensrapporten, der er vedlagt som bilag, er der udarbejdet visualiseringer, der beskriver anlæggets visuelle påvirkning. Nedenstående foto er en nedskaleret udgave af visualisering fra fotopunkt 1, Nærzone - Engebækvej, med panoramafoto over alle 9 møller. Der henvises til Appendiks 1 for mere retvisende visualiseringer.

Den endelige mølletype er ikke valgt endnu, men bygherre forventer at opstille møller på 4-5 MW. Der vil derfor være en samlet installeret effekt på 39-45 MW. Det vil give en maksimal årlig produktion på 100.000 MWh, hvilket svarer til ca 20.000 husstandes årlige forbrug. Den endelige mølletype må ikke øge de miljøpåvirkninger, som er beskrevet i miljørapporterne.

Debatfasen

På baggrund af byrådets beslutning den 04. april 2022 har der været gennemført en debatfase i perioden fra den 13. april 2022 til den 18. maj 2022. I debatfasen havde naboer og øvrige interessenter mulighed for at komme med ideer og forslag til planlægningen og opmærksomhedspunkter til miljøvurderingerne. Der blev afholdt borgermøde den 28. april 2022.

I debatfasen indkom der 22 høringssvar, samt et enkelt efter høringsperioden var udløbet. Det for sent indkomne høringssvar kom ikke med væsentlige nye input, der ikke allerede er indeholdt i de øvrige høringssvar, men er ikke behandlet yderligere.

16 høringssvar er indsendt af naboer/borgere mens de resterende seks er indsendt af Brande Modelflyveklub, Blåhøj Beboerforening, Miljøstyrelsen, Vejle kommune, Herning kommune og Viborg Stift.

Alle rettidige høringssvar er vedlagt som bilag i deres fulde længde, og i oversigtsform, inddelt efter emner.

Generelt er alle forhold omkring påvirkning af miljøfaktorer, der påpeges i høringssvarene, belyst i miljøkonsekvensrapport og miljørapport.

De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til ændring af det udlagte planområde. Afgrænsningen af planområdet er tilpasset, således at vejføringen ikke påvirker udpegede §3-arealer, på baggrund af den konkrete miljøvurdering.

Temaer fra høringssvarene, der behandles i miljøkonsekvensrapport og miljørapport er blandt andet påvirkning af:

- Natur
- Menneskers sundhed
- Støj
- Grundvand og drikkevand
- Landskabelige og visuelle påvirkninger
- Vindmøllernes belysning
- Påvirkning af modelflyveklubbens muligheder for fremtidige aktiviteter
- Trafik i etableringsfasen
- Kulturarv og kirkeomgivelser
- Skovbyggelinje

Ligeledes er der en række temaer i høringssvarene, der ikke vedrører miljøpåvirkninger og derfor ikke behandles i miljøvurderingen af planerne og projektet. Temaerne reguleres heller ikke af planloven, men har mere politisk karakter:

- Bekymring for affolkning af området når møllerne opføres.
- Påvirkning af lånemuligheder og fald i ejendomspriser.
- Bør strømmen produceres samme sted som den anvendes - for eksempel Ikast eller København. Eller bør møllerne alternativt placeres på havet eller langs eksisterende motorveje.
- Formen og dialogen på borgermøderne
- Manglende strategi og målsætning for den grønne omstilling i Ikast-Brande kommune
- Bekymringer om nedfald fra og deponi af møllevinger
- Mulighed for ophævelse af bopælspligt
- Fordeling af økonomisk gevinst kommer i højere grad udvikler og lodsejer til gavn end lokalområdet
- Er der for mange energianlæg i området syd for Brande?

En del af ovenstående temaer har byrådet taget stilling til i forbindelse med andre sagsfremstillinger. DK2020-klimaplanen beskriver procesmål og resultatmål for energi og forsyning, og beskriver konkret VE-udbygning som aktivitet.

Teknik og Miljø redegjorde på udvalgsrådet i Klima,- Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 10. maj 2023 for mulighederne og rammerne for regulering af kravene til vindmølle anlæg, der overordnet set reguleres af national lovgivning og ikke af den enkelte kommune. Erstatning for tab af ejendomsværdi varetages af energistyrelsen, og energistyrelsen vil i løbet af høringsperioden indkalde til et informationsmøde hvor de vil informere naboer og øvrige relevante parter om mulighederne for at søge erstatning.

Lokalområdet kan tilgodeses ved fordelingen af Grøn Pulje, og derudover tilbyder udvikler, at der etableres en lokal fond, der skal tilgodese lokalrådets interesser.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om Forslag til Tillæg nr. 4 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og Lokalplan nr. 405 kan blive godkendt og sendt i offentlig høring i 8 uger i perioden fra den 14. september 2023 til og med den 09. november 2023, med tilhørende miljørapport for planerne, samt miljøkonsekvensrapport og udkast til §25-tilladelse.

Udvalget skal ligeledes beslutte om der skal afholdes informationsmøde den 04. november om planernes og rapporternes indhold i høringsperioden.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

En lokalplan er en fysisk plan, der fastlægger de fremtidige forhold inden for lokalplanens område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanens afgrænsning. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende, lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

Forslaget til Lokalplan nr. 405 er udarbejdet efter Planlovens § 13, men er ikke i overensstemmelse med Ikast-Brande Kommuneplan 2019-2033. I lokalplanforslaget er der redegjort nærmere for anvendelse, udstykning, placering og udseende af vindmøller, transformatorstation og adgangsveje.

Arealet er ikke udlagt til teknisk anlæg i Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033. Der skal derfor efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse laves et tillæg til kommuneplanen, der udlægger arealet til teknisk anlæg med mulighed for vindmøller. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget. Med dette kommuneplantillæg udlægges derfor et nyt rammeområde nr. 25:T2:24. Rammeområdet giver mulighed for at opføre ni vindmøller i op til 150 meters højde.

De generelle, eksisterende retningslinjer i Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 skal fortsat gælde for vindmølleområdet. Derudover er der for området fastlagt en særskilt retningslinje om støjkonsekvenszoner. Der oprettes to zoner rundt om vindmølleområdet: Zone A og zone B. Inden for zone A, hvor støjen fra vindmøller overstiger 42 dB ved 6 m/s, må der ikke gives tilladelse til nye, enkeltstående boliger. Inden for zone B, hvor støjen overstiger 37 dB ved 6 m/s, må der ikke planlægges for støjfølsom anvendelse.

Udvalget har følgende muligheder

1. at godkende planforslagene uden ændringer, og sende dem i offentlig høring sammen med miljørapporterne, som anbefalet
2. at godkende planforslagene med mindre justeringer og sende dem i offentlig høring sammen med miljørapporterne. Justeringer må ikke være i strid med planernes principper og må ikke ændre væsentligt på planernes indhold. Det vil sige, uden at ændre på planernes områdeafgrænsning, hovedformål og anvendelse eller ændre væsentligt i planernes øvrige indhold
3. at tilbagesende planforslagene til Teknik og Miljø for større ændringer i planerne
4. at forkaste planforslagene med den begrundelse, at planerne ikke er i overensstemmelse med udvalgets ønsker for området.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Forslag KPT 4 - 08-08-2023

Forslag Lokalplan 405 - 08-08-2023

Miljørapport for LP 405 og KPT 4 - Teknisk anlæg Vindmøller-Kratlund-28.06.2023

Miljøkonsekvensrapport - Vindmøller Kratlund

Appendiks I-visualiseringer-Miljøkonsekvensrapport-Vindmøller ved Kratlund - reduceret

Appendiks II-Støj-, LF og skyggekastberegninger-Miljøkonsekvensrapport-Vindmøller ved Kratlund

Appendiks III-Udpegningsgrundlag for nærtliggende Natura2000 områder-Miljøkonsekvensrapport-Vindmøller ved Kratlund

Appendiks IV-Eftersøgning af markfirben og øvrige bilag IV arter ved Kratlund 2020 og 2022

Appendiks VI-Forekomst af flagermus ved Kratlund Plantage 2021. Dansk Bioconsult APS. December 2021

Appendiks V-Forekomst af flagermus ved Kratlund Plantage 2020. Dansk Bioconsult APS. December 2020

Appendiks VII - Vurdering af grundvandssænkning og udledning af oppumpet vand Kratlund vindmøllepark

Appendiks VIII-Afgrænsningsnotat af miljøkonsekvensrapporten for vindmølleprojekt ved Kratlund

Appendiks IX-Natura 2000 væsentlighedsvurdering-Vindmøller ved Kratlund-februar 2023

Appendiks X -Natura 2000 Konsekvensvurdering - Damflagermus og Natura2000-februar 2023

Appendiks XI-Notat Kratlund flagermus ved huse, læhegn, marker, vandhuller 23-05-2023

Høringsvar fra debatfasen - samlet - 02-08-2023

Punkt 5: Godkendelse af debatoplæg til Kommuneplantillæg nr. 34 og Lokalplan nr. 453 - Teknisk anlæg, solenergianlæg - Lykkensprøve, Øster Tulstrup

01.02.00-P16-5-23

Beslutning

Udvalget har indgående drøftet sagen, herunder de bekymringer som af naboerne blev fremsat på det tidlige offentlige møde.

Udvalget har noteret de rejste bekymringer, men finder at planprocessen foreløbig fortsættes. Udvalget vurderer projektets videre gang på baggrund af de kommentarer der indkommer i debatfasen.

Sagen anbefales med disse bemærkninger.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- det fremlagte debatoplæg godkendes og sendes i offentlig forhøring i 4 uger.

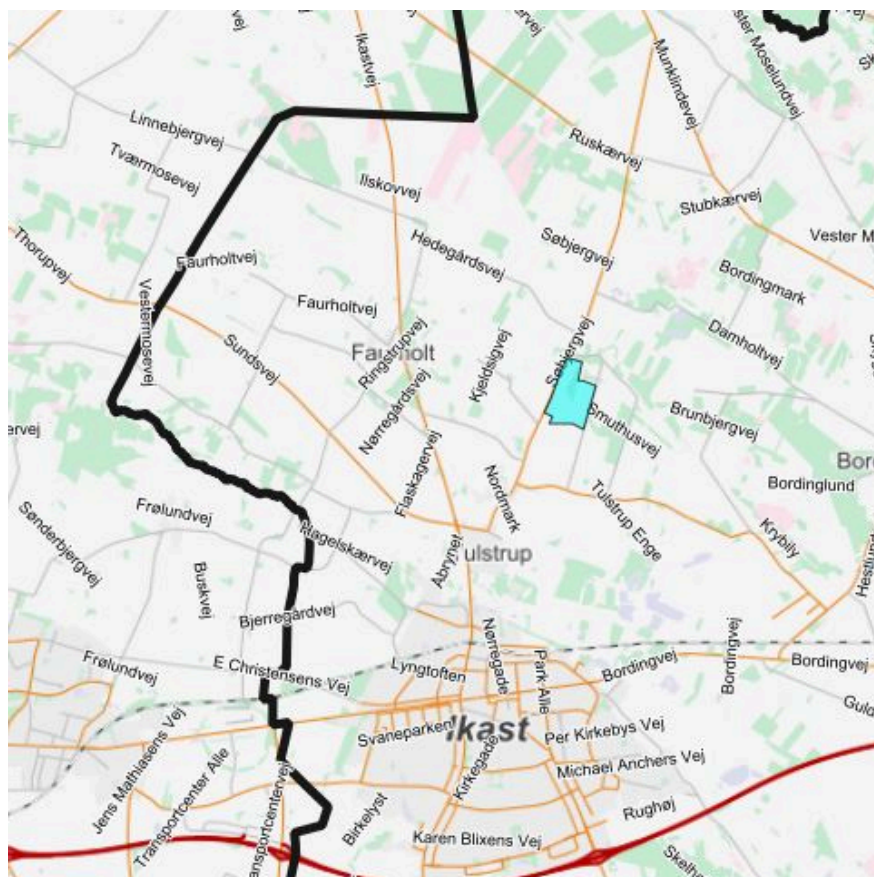
Sagsfremstilling

I overensstemmelse med byrådets beslutning den 24. april 2023, om at igangsætte planlægning for 6 store solcelleanlæg, er der udarbejdet debatoplæg for at indkalde ideer forslag til udarbejdelse af Kommuneplantillæg nr. 34 og Lokalplan nr. 453 for planlægningen for et solcelleanlæg ved Lykkensprøve ca 1,5 km nordøst for Tulstrup. Med debatoplægget bliver der også indkaldt ideer til, hvad miljøvurderingerne skal have fokus på.

Teknik og Miljø anbefaler, at debatoplægget godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger. I overensstemmelse med byrådets beslutning den 24. april 2023, afholdes der ikke dialogmøde i debatfasen, da der den 16. maj 2023 blev afholdt et fælles dialogmøde for alle 6 solcelleanlæg.

Forslag og bemærkninger fra borgermødet er blevet forelagt for projektudviklerne ved opstartsmøde med Teknik og Miljø, og vil indgå som en del af grundlaget for udviklingen af projektet og plangrundlaget.

Projektets endelige udformning og disponering af planområdet bliver fastlagt i forbindelse med den kommende lokalplanlægning.

Kortet viser planområdet placering 1,5 km nordøst for Tulstrup. Nord er opad på kortet

Kortet viser den forventede afgrænsning af planområdet. Den lyserøde markering er den omtrentlige forventede placering af selve anlægget. Nord er opad på kortet

Formålet med Kommuneplantillæg nr. 34 er, at ændre plangrundlaget for et landbrugsareal ved Lykkensprøve, og dermed skabe de overordnede, planmæssige rammer for etablering af et teknisk anlæg - solenergianlæg - inden for området.

Formålet med Lokalplanen nr. 453 er, at give mulighed for at området kan anvendes til solcelleanlæg og de dertilhørende nødvendige tekniske installationer, transformere, vejanlæg og beplantningsbælter mv. Lokalplanen skal blandt andet fastlægge bestemmelser for udformningen af anlægget, etablering af afskærmende beplantning, udlæg af arealer til natur og grønne arealer mm. Lokalplanen skal sikre at anlægget etableres på en måde, så påvirkningen fra solcelleanlægget bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, både for naboer og den omgivende natur.

Beskrivelse af området og projektet

Planområdet udgør ca. 35 ha, hvoraf ca. 25 ha ønskes udlagt til solceller, mens de resterende 10 ha vil rumme eksisterende spredningsveje for dyr og planter samt nyetableret natur og beplantning. Den endelige udformning af anlægget og naturarealer vil ske på baggrund af indkomne forslag i debatfasen og eksisterende bindinger på arealerne i dialog mellem projektudvikler og Teknik og Miljø.

Planområdet afgrænses af Lykkensprøve mod øst og Søbjergrvej mod vest. Området er idag udlagt til landbrugsjord, der dyrkes intensivt. Det er et egnskarakteristisk, fladt landskab, med marker omkranset af læhegn. Projektudvikler ønsker at græsarealerne mellem solcellearealerne skal vedligeholdes, ved at udsætte får til ekstensiv/periodevis afgræsning. Omlægningen fra intensiv landbrugsdrift til periodevis afgræsning af arealet, vil med stor sandsynlighed højne naturværdien i området, og vil reducere tilførelse af næringsstoffer og pesticider til arealet.

I den nordlige del af området er der en §3 naturbeskyttet mose, og et areal på ca. 4 ha omkring denne vil blive udlagt til naturareal. Dermed skabes en sammenhæng med eksisterende eng og mose øst for arealet, og potentielt højnes naturværdien i dette område.

Inden for planområdet er der udpeget spredningsveje langs vandløbet Malmkær Bæk i en øst/vestgående retning og langs et beplantningsbælte i nord/syd gående retning. Disse spredningsveje skal respekteres i planlægningen af arealet.

En stor del af planområdet er udlagt til råstofgraveområde i Råstofplan 2020, og det vil kræve en dispensation fra Region Midtjylland at etablere anlægget. Teknik og Miljø har været i indledende dialog med regionen, der ikke stiller sig afvisende overfor planlægningen men først tager endeligt stilling, når planforslag med ledsagende miljørapport kommer i høring hos dem.

Solcelleanlægget forventes opført med paneler på faste stativer, der opstilles i lige øst/vest vendte rækker og orienteres mod syd. Panelerne må have en højde på højst 3,2 meter over terræn. Langs afgrænsningen af anlægget etableres der afskærmende beplantning, og eksisterende læhegn forstærkes således at indblik til anlægget begrænses mest muligt. Ved etablering af læhegn skal der samtidig tages hensyn til omkringliggende §3 områder, således at der ikke etableres beplantning, der kan have en negativ påvirkning af naturværdien.

Det forventes at anlægget kan producere ca. 30.000 MWh svarende til elforbruget for ca. 6.000 husstande.

Før projektudvikler indsendte ansøgningen om at planlægge for solcelleanlægget, har projektudvikleren, i overensstemmelse med Byrådets forventninger, været i indledende dialog med de omkringliggende naboer om projektet. Teknik og Miljø er blevet opmærksom på, at nogle naboer finder, at denne dialog ikke har været tilstrækkelig. Teknik og Miljø har efterfølgende haft et møde med projektudvikleren, hvor det fremgik, at der reelt har været en dialog, men at der har været forskellig opfattelse af, hvad man skulle opnå med dialogen. Teknik og Miljø finder dog, at indretningen af solcelleanlægget tager væsentlig hensyn til de ønsker fra naboerne, der er beskrevet i den ansøgning, som lå til grund for byrådets prioritering. Teknik og Miljø gør opmærksom på, at forhøringen/fordebatten er tænkt som en tidlig debat om anlæggets placering. I høringsperioden kan naboerne indsende høringssvar med ideer og forslag til den videre planlægning. På baggrund af de indkomne høringssvar vil Teknik og Miljø vurdere, om der er behov for at ændre i det ansøgte projekt.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil godkende debatoplægget og sende det i offentlig høring i 4 uger, forud for udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan og miljøvurdering heraf.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

En lokalplan er en fysisk plan, der regulerer den fremtidige anvendelse af et afgrænset område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger og anlæg, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanområdet. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

Teknik og Miljø vurderer, at de ønskede ændringer i det aktuelle område er så væsentlige, at de forudsætter udarbejdelse af en lokalplan jævnfør Planlovens § 13.

En lokalplan må ikke være i uoverensstemmelse med kommuneplanen. Lokalplan nr. 453 er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen.

Planområdet er ikke omfattet af bestemmelser eller retningslinjer i kommuneplanen. Derfor skal der efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg til kommuneplanen for at udlægge arealerne til Teknisk anlæg, Solenergianlæg. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget.

Før udarbejdelsen af forslag til tillæg til kommuneplanen, der ikke er besluttet i en planstrategi, skal Byrådet indkalde ideer og forslag i en fordebat. Det betyder, at ønskerne til den kommende planlægning skal lægges åbent frem med henblik på en tidlig debat om de fremtidige forhold i planområdet.

Kommuneplantillægget og lokalplanen er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering, og projektudvikler har anmodet om frivillig miljøkonsekvensvurdering af anlægget. Der vil derfor blive udarbejdet miljørapport for planerne og miljøkonsekvensrapport for projektet.

Forud for miljøvurderingen skal der udarbejdes et afgrænsningsnotat, der beskriver hvilke miljøfaktorer, der er relevante at vurdere på i miljørapporten.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder:

- At godkende debatoplægget og udsende det i høring i 4 uger
- At godkende debatoplægget med mindre ændringer og sende det i høring i 4 uger
- At sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybende behandling
- At afvise debatoplægget og standse planlægningen.

Budgetmæssige konsekvenser

ingen

Bilag

Debatoplæg til offentliggørelse - Lykkensprøve

Punkt 6: Godkendelse af debatoplæg - Kommuneplantillæg nr. 33 og Lokalplan nr. 452 - Teknisk anlæg, solcelleanlæg, Sønderkærvej, Uhre

01.02.00-P16-4-23

Beslutning

Anbefales

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- det fremlagte debatoplæg godkendes og sendes i offentlig forhøring i 4 uger.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 24. april 2023 at igangsætte planlægningen for 6 store solcelleanlæg i det åbne land. I overensstemmelse hermed, er der udarbejdet et debatoplæg med henblik på at indkalde ideer og forslag til udarbejdelse af Kommuneplantillæg nr. 33 og Lokalplan nr. 452 for planlægningen for et solcelleanlæg ved Sønderkærvej sydvest for Uhre. Formålet med disse planer er at udlægge arealerne til tekniske solcelleanlæg, og dermed muliggøre etableringen af det ansøgte anlæg med henblik på at øge produktionen af vedvarende energi. Med debatoplægget bliver der også indkaldt ideer til, hvad miljøvurderingerne skal have fokus på.

Teknik og Miljø anbefaler, at debatoplægget bliver godkendt og sendt i offentlig høring i 4 uger. I overensstemmelse med byrådets beslutning den 24. april 2023, afholdes der ikke dialogmøde i debatfasen, da der den 16. maj 2023 blev afholdt et fælles dialogmøde for alle 6 solcelleanlæg.

Forslag og bemærkninger fra borgermødet er blevet forelagt for projektudviklerne ved opstartsmøde med Teknik og Miljø, og vil indgå som en del af grundlaget for udviklingen af projektet og plangrundlaget.

Planlægningen skal muliggøre, at der kan etableres et ca. 75 MWh solenergianlæg inden for området, hvilket forventes at kunne forsyne den nærtliggende ægproduktion med strøm, samt dække 18.000 husstandes årlige elforbrug.

Luftfotoet viser planområdets afgrænsning og afstand til Uhre. Nord er opad.

Formålet med kommuneplantillæg nr. 33 er at ændre plangrundlaget, da den gældende planlægning ikke muliggør en solcellepark inden for området. Projektet forudsætter derfor, at der udarbejdes et kommuneplantillæg, der skaber de overordnede, planmæssige rammer for etableringen af et teknisk anlæg (solenergianlæg) inden for området.

Lokalplan nr. 452 har til formål at give mulighed for, at området kan anvendes til opsætning af solcelleanlæg, samt dertilhørende nødvendige, tekniske installationer, transformere, vej anlæg og beplantningsbælter mv. Lokalplanen skal blandt andet fastlægge bestemmelser for udformningen af anlægget, vejadgang og etablering af afskærmende beplantning. Gennem lokalplanen sikres det, at anlægget etableres på en måde, så påvirkningen fra solcelleanlægget bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, herunder naboer og omgivende natur.

Forud for opstart af planprocessen har projektudvikler, European Energy A/S, været i dialog med naboerne. Projektudvikler har generelt fokus på nabohensyn og lokal dialog, med bl.a. tilskud til lokalt forankrede aktiviteter, og har haft dialog med det lokale udviklingsråd i Uhre og lokale idrætsforeninger herom.

Teknik og Miljø vurderer, at udlæg af området til solenergianlæg er en væsentlig ændring i kommuneplanens eksisterende retningslinjer og bestemmelser, og at det derfor forudsætter en foroffentlighedsfase, inden der udarbejdes forslag til kommuneplantillæg og lokalplan. Det sikrer, at naboer, m.fl. tidligt i planprocessen får mulighed for at komme med ideer og forslag til den videre planlægning. Der er derfor udarbejdet et debatoplæg, der kan udsendes i en offentlig debat i 4 uger.

Projektets endelige udformning og disponering af planområdet bliver fastlagt i forbindelse med den kommende lokalplanlægning.

Beskrivelse af området og projektet

Solcelleanlægget planlægges opført i landzone og vil fordele sig på begge sider af Sønderkærvej. I dag anvendes området primært til landbrugsformål, hvorfor landskabet fremtræder med opdyrkede marker, der er opdelt af levende hegn, små skovarealer og bevoksninger, vandløb og store landbrugsbygninger.

Planområdet udgør ca. 89 ha og er udvalgt af projektudvikler, da det ligger på marginaljorder, og fordi området i forvejen er påvirket af 100 meter høje vindmøller, som er placeret 1,4 km øst for området, såvel som der findes store landbrugsbygninger i området.

Solcelleparken vil bestå af delområder med solcelleanlæg, som bliver omkranset af beplantningsbælter mod omgivelserne. Solcellerne vil være maksimalt 3,9 meter høje og af enten typen "tracker", hvor solcellerne roterer efter solen eller "fixed tilt", som er solceller monteret på faste stativer. Af forsikringsmæssige hensyn og af hensyn til dyrehold, vil solcelleparken blive indhegnet af et trådhegn. Ligeledes vil der blive etableret beplantningsbælter af mindst 3 rækker, medmindre arealet i forvejen er tilstrækkeligt afskærmet. Beplantningsbælterne skal afskærme solcelleanlægget visuelt mod naboerne.

Inden for området fastholdes anvendelsesmuligheden for ægproduktion. Solcelleanlægget påtænkes opført rundt om de eksisterende landbrugsbygninger, således produktionen kan fortsætte. Ægproduktionen vil modtage strøm direkte fra solcelleanlægget. Anlæggets græsarealer kan indgå som udearealer til de fritgående, økologiske høns, hvilket vil understøtte den multifunktionelle anvendelse i planområdet.

området.

Der vil blive opført en transformerstation som en del af solcelleanlægget, således strømmen fra solcelleanlægget kan videredistribueres til elnettet. Transformerstationen forventes placeret ved eksisterende landbrugsbygninger til ægproduktion. Placeringen skal minimere visuelle- og støjgener i forhold til naboerne. Transformerstationen kan have en maksimal bygningshøjde for udendørs installationer på op til 8 meter, mens der til transformerstationen kan være lynafleder og master med en højde på 12-22 meter.

Hovedparten af projektområdet ligger inden for Kommunens udpegning af neutral områder for placering af store solcelleanlæg. Dog findes en mindre del inden for negativområderne, herunder et §3-beskyttet vandhul, en beskyttet mose, to beskyttede enge, samt et beskyttet vandløb (Sønderkær Bæk). Disse beskyttede naturtyper vil blive friholdt for solceller. Der er derved ingen konflikt med udpegningsen som negativområde.

Nærmeste vandløb er Uhre Bæk og Sønderkær Bæk. Det er vurderet, at etablering af solcelleanlægget ikke vil medføre væsentlige ændringer i de nuværende afstrømningsmæssige forhold. Der skal sikres en afstand på min. 8 meter fra anlægget til vandløbets kronekant, så der er køreareal til vedligeholdelse af vandløbet. Omkring Sønderkær Bæk bliver der udlagt en ny spredningskorridor, som dels sikrer, at der tages hensyn til områdets eksisterende naturværdier, og dels sikrer, at dyrelivet har mulighed for at færdes igennem planområdet langs en af områdets primære ledelinjer.

Udvalget skal tage stilling til

Udvalget skal beslutte, om man vil godkende debatoplægget og sende det i offentlig høring i 4 uger, forud for udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan med ledsagende miljøvurderinger.

Plan – og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen sammenfatter arealanvendelsen og bebyggelsesforholdene i kommunen, og danner rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, som er i uoverensstemmelse med kommuneplanen, skal man enten vente på revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg hertil. Kommuneplantillægget skal ændre kommuneplanen, således der bliver overensstemmelse med den nye, ønskede planlægning.

Byrådet er forpligtet til at virke for kommuneplanens gennemførelse, og kan ikke afgive tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Det medvirker, at Byrådet heller ikke kan dispensere fra kommuneplanen.

En Lokalplan er en fysisk plan, der regulerer den fremtidige anvendelse af et afgrænset område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger og anlæg, beplantning, veje stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanområdet. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og

brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

Teknik og Miljø vurderer, at de ønskede ændringer i det aktuelle område er så væsentlige, at de forudsætter udarbejdelse af en lokalplan jf. Planlovens § 13. En lokalplan må ikke være i uoverensstemmelse med kommuneplanen. Lokalplan nr. 452 er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, da arealet ikke er udlagt til solenergianlæg.

Planområdet er ikke omfattet af bestemmelser eller retningslinjer i kommuneplanen. Derfor skal der efter Planlovens kapitel 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg til kommuneplanen for at udlægge arealerne til Teknisk anlæg, solenergianlæg. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget.

Før udarbejdelsen af forslag til tillæg til kommuneplanen, der ikke er besluttet i en planstrategi, skal Byrådet indkalde ideer og forslag i en fordebat. Det betyder, at ønskerne til den kommende planlægning skal lægges åbent frem med henblik på en debat om de fremtidige forhold.

Kommuneplantillægget og lokalplanen er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering, og projektudvikler har anmodet om frivillig miljøkonsekvensvurdering af anlægget. Der vil derfor blive udarbejdet en miljørapport for planerne og en miljøkonsekvensrapport for det konkrete solcelleanlæg.

Forud for miljøvurderingen skal der udarbejdes et afgrænsningsnotat, der beskriver hvilke miljøfaktorer, der er relevante at vurdere på i miljørapporten.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

- At godkende debatoplægget og udsende det i høring i 4 uger
- At godkende debatoplægget med mindre ændringer og sende det i høring i 4 uger
- At sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybende behandling
- At afvise debatoplægget og standse planlægningen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Debatoplæg.Sønderkærvej Solcellepark

Punkt 7: DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune: lancering og igangsættelse af aktiviteter

01.00.00-P20-7-23

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget tager information om opstart af udvalgte aktiviteter under klimaplanen til orientering.
- Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget tager information om ny regional og national DK2020-organisering til orientering.

Sagsfremstilling

Med Byrådets og C40 Cities' godkendelse af DK2020-klimaplanen (herefter benævnt "klimaplanen") for Ikast-Brande Kommune, er sporene lagt for de kommende års arbejde med klimatilpasning og reduktion af CO₂-udledning i kommunen. Teknik og Miljø vil nu påbegynde klimaplanens lancering via hjemmeside, sociale medier, samt internt i kommunen.

Samtidig påbegynder Teknik og Miljø implementering af klimaplanen i samarbejde med øvrige, relevante afdelinger internt i kommunen, samt eksterne aktører m.v. I nærværende dagsorden beskrives den første række aktiviteter. Endvidere vil nærværende dagsorden informere om den nye nationale og regionale organisering af kommunernes klimaarbejde.

Aktiviteter til igangsættelse før budgetvedtagelse

Klimaplanen og den tilhørende aktivitetsoversigt indebærer en tidsplan for opstart af de enkelte aktiviteter. I henhold til tidsplanen skal en række aktiviteter starte op i 2023.

En stor del af aktiviteterne under klimaplanen fordrer ressourcer fra såvel 2023 som 2024, og afhænger derfor af det anlægsønske, som er løftet ind i forhandlingerne af Budget 2024. Ligeledes er der en række aktiviteter, som kræver yderligere konkretisering, før de kan påbegyndes. Teknik- og Miljø vurderer, at nedenstående aktiviteter allerede vil kunne startes op fra august 2023, med udgangspunkt i den eksisterende, økonomiske ramme for klimaplanen. Aktiviteterne er nedenfor opdelt efter indsatsområde. Yderligere beskrivelser fremgår af de vedlagte bilag.

Landbrug og Natur (CO₂-reduktion): Partnerskaber med landbrugsaktører

Aktiviteten omhandler etablering og facilitering af partnerskaber med landbrugsaktører. Aktiviteten bygger videre på eksisterende arbejde med klimapartnerskaber med landbruget, dels ved fortsat facilitering af klimapartnerskabet mellem Herning-Ikast Landboforening og Familielandbruget VEST-Jylland, samt Herning og Ikast-Brande Kommuner, og dels via afdækning og evt. opstart af yderligere partnerskaber. Der er afholdt styregruppemøde for partnerskabet i august 2023, og Teknik og Miljø er i dialog med evt. øvrige landboforeninger i kommunen om muligt partnerskab.

Energi og Forsyning (CO2-reduktion): Strategisk Energiplan

Aktiviteten skal sikre et fagligt fundament for det videre arbejde med indsatsområderne Energi og Forsyning samt Erhverv. En strategisk energiplan kan afdække potentialer og udfordringer i forhold til energi i kommunen, så der f.eks. i større omfang kan skabes synergi og sammenhæng mellem energiplanlægning, industriel produktion samt grøn omstilling af transport m.v. Teknik og Miljø vil nu gå i dialog med potentielle rådgivere til opgaven, som bl.a. kommer til at omfatte anbefalinger til udbredelse af vedvarende energi, udfasning af gas og olie i opvarmning og industri, overskudsvarme, samt energi-infrastruktur ift. PtX og grønne brændstoffer til transportområdet.

Fremtidens Grønne Borgere (CO2-reduktion): Klimaviden – arrangementer

Aktiviteten omhandler arrangementer for borgere om klimaforhold, hvor de kan få viden om f.eks. klimavenlig madlavning, energibesparelser, klimamærkning mv. Første arrangement er under planlægning og hænger sammen med lancering af klimaplanen, som også formidler relevant og tilgængelig viden om klimavenlige valg og muligheder.

Vind (klimatilpasning): Vidensopbygning - vind

Aktiviteten går ud på at introducere vind som et af fokusområderne for klimatilpasning, på lige fod med tørke og nedbør.

I sammenhæng med igangsættelse af den enkelte aktivitet, påbegyndes monitorering m.v. af aktivitetens opfyldelse af milepæle og målsætninger, som årligt afrapporteres til Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Byrådet. Yderligere aktiviteter vil blive konkretiseret og formelt igangsat efter budgetvedtagelsen 2023. Det gælder f.eks. aktiviteter relateret til klimatilpasning, samt klima-lavbund, samt vedvarende energi, hvor bl.a. miljøvurdering m.v. allerede nu er intensiveret.

Lancering og organisering

Sideløbende med igangsættelsen af de ovenstående aktiviteter, vil klimaplanen i de kommende måneder blive lanceret, bl.a. via hjemmeside, sociale medier og anden kommunikation. På administrativt niveau etableres en implementeringsstærk program/projektorganisation, der skal sikre den fremadrettede fremdrift inden for de enkelte indsatsområder og klimaplanen generelt.

Fra DK2020 til Klimaalliancen

Som projekt afsluttes DK2020 i 2023, hvor alle de deltagende kommuner er forventet at have udarbejdet politisk godkendte klimaplaner, som overholder den internationale standard for klimaplaner, CAPF (Climate Action Planning Framework). Partnerskabet bag DK2020 videreføres nu i Klimaalliancen, hvor hovedpartnerne fortsat er KL, Realdania og de fem regioner, og hvor CONCITO og C40 ligeledes fortsætter som videnspartnere. Dermed vil der fortsat være mulighed for rådgivning og sparring fra de regionale koordinatore, samt facilitering af relevante netværk og aktiviteter. Partnerskabet er 5-årigt.

Formålet med Klimaalliancen er at bygge videre på DK2020 ved at hjælpe kommunerne med at omsætte deres klimaplaner til effektiv klimahandling, der reducerer udledningen af CO2 og øger modstandsdygtigheden over for klimaforandringer i Danmark. Konkret fokuserer Klimaalliancen på følgende opgaver:

- Etablering af et rammeværk, der skal understøtte implementeringen af klimahandlingsplanerne. Rammeværket skal optimere klimainsatser på tværs af kommuner og regioner samt vise effekterne af indsatserne. Derfor skal der som en del af rammeværket udvikles et fælles monitoreringssystem, som kan dokumentere effekter og dermed levere relevant beslutningsstøtte til både kommuner, regioner og partnerskabet for målrettet udvikling.
- Klimaudviklingsspor i form af udviklingsprojekter, hvor en gruppe projektdeltagere går sammen om at udforske og udvikle løsninger på konkrete udfordringer. Sporerne tager afsæt i kommunernes klimahandlingsplaner og regionernes klimaarbejde, samt de udfordringer kommunerne og regionerne møder i klimaarbejdet.

Klimaudviklingssporene skal bidrage til at finde løsninger på de områder, hvor det er vanskeligt at realisere planerne. Det første klimaudviklingsspor blev besluttet i juni 2023, og handler om at finde metoder til at opgøre og monitorere CO2-udledninger fra forbrug.

- Udvikling af procedure for re-certificering af klimaplanerne, herunder vejledning for evaluering og revision.

Økonomi

Nærværende dagsorden har ingen budgetmæssige konsekvenser.

I de kommende budgetforhandlinger er indmeldt et anlægsønske på 2,5 mio. pr. år i 2024 og frem til implementering af DK2020-Klimaplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Overblik økonomi DK2020-klimaplan 2023

Punkt 8: Retningslinjer for mindre solcelleanlæg på terræn i det åbne land

01.03.03-P19-66-23

Beslutning

Udvalget fastholder de gældende retningslinjer.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter om mindre solcelleanlæg på terræn med væsentlig overkapacitet i forhold til den pågældende ejendoms/virksomheds eget forbrug kan tillades
- Udvalget drøfter eventuelle reviderede retningslinjer på området til erstatning for de hidtidige retningslinjer fra 2012
- Teknik og Miljø bemyndiges til at behandle sager administrativt efter de fastlagte retningslinjer fremover.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget fik på mødet, den 12. april 2023 forelagt en ansøgning om etablering af et solcelleanlæg på cirka 810 m² på terræn i landzone. Anlægget ville have væsentligt større kapacitet end ejendommens forbrug, og med etableringen ville det således være hensigten at afsætte hovedparten af den producerede strøm til elnettet. Udvalget valgte at udsætte sagen for at drøfte og fastlægge nærmere retningslinjer på området først.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Med kommuneplantillæg nr. 6 af 12. september 2022 vedtog Ikast-Brande Kommune retningslinjer for etableringen af solcelleanlæg på 1 hektar (10.000 m²) og derover i det åbne land. Udvalget skal nu tage stilling til, hvilke retningslinjer der skal være for behandlingen af sager om etablering af mindre solcelleanlæg på terræn i det åbne land.

Hidtidig praksis med tilhørende retningslinjer

For så vidt angår mindre solcelleanlæg på terræn i landzone har Ikast-Brande Kommune hidtil primært modtaget ansøgninger, hvor anlæggenes størrelse har været afpasset efter de pågældende ejendommens eget strømforbrug i den private husstand og/eller virksomhed. Anlæggene har i disse tilfælde typisk fyldt mindre end 100 m² (eller nogle få hundrede m² for en virksomheds vedkommende). Det tidligere Teknik- og Miljøudvalg vedtog i 2012 retningslinjer for behandlingen af sådanne ansøgninger – disse retningslinjer betyder, at Teknik og Miljø for nuværende i konkrete tilfælde kan meddele landzonetilladelse, når følgende er opfyldt:

- Anlægget må som udgangspunkt ikke placeres frit i landskabet, da det kan forringe oplevelsen af landskabet eller sløre markante landskabstræk og -former.

- Anlæggets påvirkning af det omgivende landskab skal tillægges stor værdi.

- Anlægget skal placeres på ejendommen, så anlægget indgår i en samlet helhed med ejendommens bebyggelse og eksisterende have.

Spørgsmålet er nu, om disse retningslinjer skal fastholdes, suppleres eller ændres i forbindelse med ansøgninger om solcelleanlæg med overkapacitet i forhold til den pågældende ejendoms/virksomheds eget forbrug?

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Etablering af solcelleanlæg på terræn betragtes som ændret arealanvendelse, og i landzone forudsætter etableringen af sådanne anlæg landzonetilladelse eller forudgående lokalplanlægning – efter en konkret vurdering og afhængigt af det pågældende anlægs størrelse og placering. Lokalplanpligt indtræffer, hvis et givet anlæg vurderes at ville medføre væsentlige ændringer i det bestående miljø på stedet.

Solcelleanlæg af en vis størrelse skal screenes for miljøvurderingspligt (VVM-screenes), da sådanne anlæg betragtes som "industrieanlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand", der efter lovgivningen er screeningspligtige. Der findes dog ikke en konkret definition af "industrieanlæg" i den forbindelse, men grænsen trækkes i denne sammenhæng som udgangspunkt mellem anlæg til produktion til egen husstands private forbrug og anlæg, hvor elproduktionen sker med henblik på salg og/eller til virksomhedsformål.

Der er ikke lovgivningsmæssigt fastsat bestemmelser om, at mindre, ikke-lokalplanpligtige solcelleanlæg kun kan tillades i landzone, hvis elproduktionen i det væsentlige er til den pågældende ejendoms eget forbrug. I en konkret afgørelse fra Planklagenævnet fra 24. april 2023 problematiserer nævnet da heller ikke det forhold, at kun en del af elproduktionen ville blive anvendt på ejendommen (et rensningsanlæg), mens den resterende energi ville blive sendt ud på elnettet.

Det fremgår endvidere af klagenævnspraksis, at etablering af solcelleanlæg i visse tilfælde kan behandles lempeligere end andre typer anlæg i landzone af hensyn til den samfundsmæssige interesse i at fremme vedvarende energiformer. Dog skal der foretages en konkret vurdering af de landskabelige forhold – herunder en vurdering af anlæggets størrelse, synlighed og placering set i forhold til de landskabelige interesser i området. Derudover skal et solcelleanlæg som udgangspunkt placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Hovedformålet med landzonebestemmelserne skal i øvrigt stadig iagttages – blandt andet det at forbeholde landzonen til jordbrugerhvervene og tilgodese landskabs- og naturværdier, samtidig med at egentlig byudvikling – herunder etablering af ikke-jordbrugsmæssige erhverv – sker, hvor planlægningen åbner mulighed for det. Samtidigt skal det overvejes, hvilken betydning en konkret afgørelse vil kunne få for fremtidige, lignende sager (præcedens).

Det indgår ikke som et krav for at kunne meddele tilladelse til etablering af et solcelleanlæg, at det forinden er godtgjort, at det eksisterende elnet i det pågældende område i praksis vil kunne aftage den producerede strøm. Dette underbygges af, at det i et høringsudkast fra maj 2023 til en bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land fremgår, at der kan lægges vægt på dette – men det er ikke et krav.

Teknik og Miljø bemærkninger, vurdering og forslag

Teknik og Miljø bemærker indledningsvist, at retningslinjer på området bør formuleres, så forsøg på eventuel omgåelse af de allerede vedtagne retningslinjer for solcelleanlæg på 1 hektar eller mere modvirkes. Dette kan eksempelvis ske ved

altid at stille krav om, at solcelleanlæg skal ligge i tilknytning til en ejendoms eksisterende bebyggelse - herunder i eller i umiddelbar nærhed af det eksisterende haveanlæg eller tilsvarende på ejendommen.

Etablering af solcelleanlæg med overkapacitet kan opfattes som etablering af et nyt ikke-jordbrugsmæssigt erhverv, hvilket umiddelbart ikke er ønskeligt i landzone efter de generelle landzonebestemmelser. Henset til, at solcelleanlæg har en begrænset levetid, kan det imidlertid forudsættes – og i konkrete tilfælde tinglyses – at solcelleanlæg skal fjernes for ejers regning, når de er taget varigt ud af drift, hvorefter det pågældende areal skal kunne tages i anvendelse til jordbrugs- eller naturformål. Dette skal også ses i lyset af den nuværende samfundsmæssige interesse i at fremme vedvarende energiformer som solcelleanlæg, som kan begrunde, at jordressourcen anvendes til dette formål i en periode.

Teknik og Miljø ser umiddelbart ikke, at der lovgivningsmæssigt m.v. direkte er noget til hinder for, at mindre solcelleanlæg med overkapacitet i forhold til ejendommens eget forbrug tillades via en landzonetilladelse. Det bør i den forbindelse ikke tillægges betydning, hvorvidt den producerede strøm i praksis kan afsættes til elnettet i det pågældende område, idet dette må forudsættes at være i ejers interesse at få klarlagt, inden investeringen i solcelleanlægget foretages. Dog kan det efter omstændighederne tillægges afgørende betydning, at der ved etablering af sådanne mindre solcelleanlæg med overkapacitet principielt etableres ikke-jordbrugsmæssige erhverv, som ikke umiddelbart er ønskelige i landzone. I det omfang, at hidtil dyrkede arealer inddrages til solcelleanlæg med overkapacitet, vil dette desuden i et vist omfang kunne medvirke til et øget pres på arealressourcen og de jordbrugsmæssige interesser i den forbindelse.

Det bemærkes, at det ikke kan afvises, at en eventuel lempelig praksis på området kan føre til en vis spekulation, så der potentielt kan etableres relativt mange af sådanne mindre solcelleanlæg med overkapacitet spredt rundt omkring på enkeltbeliggende ejendomme i det åbne land - herunder måske også ved nedlagte landbrugsejendomme, hvor beboelsen og/eller produktionsbygningerne ikke længere anvendes og måske også med samme investor på flere ejendomme.

Teknik og Miljø finder, at landzonetilladelse til solcelleanlæg - ligesom hidtil og uanset kapacitet - alene bør meddeles i tilfælde, hvor anlægget vil ligge i tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse eller i umiddelbar nærhed af eksisterende bebyggelse med tilhørende haveanlæg eller lignende. Et anlæg bør derudover som udgangspunkt ikke placeres inden for områder med væsentlige landskabelige, naturmæssige og/eller kulturhistoriske værdier. Uanset eventuelle udpegninger bør et solcelleanlæg dog generelt placeres, hvor det i det væsentlige allerede fra etableringen – i kraft af terrænforhold og/eller eksisterende beplantning, som bevares, vedligeholdes og suppleres efter behov – ikke vil være synlig fra naboer og fra omgivelserne i øvrigt.

Teknik og Miljø finder i forlængelse af dette anledning til, at de hidtidige retningslinjer på området fra 2012 - som tog udgangspunkt i relativt små anlæg - præciseres og foreslår sammenfattende, at de erstattes af følgende retningslinjer:

Der kan efter en konkret vurdering meddeles tilladelse efter Planlovens § 35 til etablering af mindre solcelleanlæg på terræn i landzone, når følgende opfyldes:

- Anlægget placeres i tilknytning til en ejendoms eksisterende bebyggelse - herunder i eller i umiddelbar nærhed af det eksisterende haveanlæg eller tilsvarende på ejendommen, så anlægget indgår i en samlet helhed med ejendommens bebyggelse og eksisterende have.

- Anlægget placeres som hovedregel uden for områder med væsentlige landskabelige, naturmæssige og/eller kulturhistoriske værdier – jævnfør gældende kommuneplanudpegninger. I konkrete tilfælde kan det undtagelsesvist placeres inden for, hvis det sikres, at anlægget ikke vil være synligt fra nabobeboelser og fra veje og stier med offentlig adgang i omgivelserne.

- Anlægget giver ikke anledning til generende reflekser og vil i det væsentlige allerede fra etableringen – i kraft af terrænforhold og/eller eksisterende beplantning, som bevares, vedligeholdes og suppleres efter behov – ikke være synlig fra naboer og fra omgivelserne i øvrigt.

- Anlægget fjernes uden udgifter for det offentlige senest et år efter, det er taget varigt ud af drift, hvorefter det pågældende areal skal kunne anvendes til jordbrugs- eller naturformål.

Ovenstående retningslinjer kan eventuelt suppleres med følgende:

- Anlægget har ikke væsentlig overkapacitet i forhold til den pågældende ejendoms/virksomheds eget elforbrug.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at de hidtidige retningslinjer fastholdes uændret eller justeres til på baggrund af det beskrevne forslag, men at der ikke meddeles landzonetilladelse til etablering af solcelleanlæg på terræn med væsentlig overkapacitet i forhold til den pågældende ejendoms/virksomheds eget forbrug. Udvalget kan begrunde beslutningen med, at landzone generelt er forbeholdt jordbrugserhvervene, og at solcelleanlæg med overkapacitet derfor ikke bør tillades i landzone uden forudgående planlægning, samt med at en lempelig praksis i denne sammenhæng vil kunne føre til et øget og uønsket pres på arealressourcen med en samtidig uheldig påvirkning af landskabsbilledet generelt.
2. Udvalget kan beslutte, at der kan meddeles landzonetilladelse til etablering af mindre solcelleanlæg med væsentlig overkapacitet i forhold til den pågældende ejendoms/virksomheds eget forbrug og kan i den forbindelse justere retningslinjerne på området på baggrund af det beskrevne forslag. Beslutningen kan begrundes med den samfundsmæssige interesse i at fremme vedvarende energiformer og med, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de hensyn, som landzonebestemmelserne skal varetage, når de opstillede retningslinjer følges.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: St Nørlundvej 1, Ejstrupholm - ansøgning om etablering af støjvolde og solcelleanlæg

01.03.03-P19-59-23

Beslutning

Da udvalget på samme møde (sag 8, 30. august 2023) har besluttet at fastholde de gældende retningslinjer for mindre solcelleanlæg, og idet den konkrete ansøgning ikke kan begrunde en afvigelse herfra, meddeles der afslag på det ansøgte om solcellerne.

Udvalget finder, at der i forhold til den i 2022 meddelte landzone-tilladelse ikke er ændrede forhold som kan begrunde en yderligere udbygning af jordvoldene.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der kan meddeles landzonetilladelse og miljøgodkendelse til etablering af de ansøgte støjvolde
- Udvalget drøfter, hvorvidt der kan meddeles landzonetilladelse til etablering af de ansøgte solceller, jævnfør de vedtagne retningslinjer på området.

Sagsfremstilling

Den eksisterende affaldsbehandlingsvirksomhed på St Nørlundvej 1, Ejstrupholm, har søgt om etablering af en støjvold på cirka 3 meters højde over terræn nord for dens knuse- og oplagsplads og en jordvold på cirka 6 meters højde syd for pladsen. Der ønskes delvist anvendt lettere forurenede jord til indbygning i voldkernerne, og voldene ønskes primært etableret for at mindske støjvoldsbredelsen fra pladsen til boligen på samme ejendom sydøst for pladsen og til naboen mod nordvest. Der ønskes derudover etableret solceller på de sydvendte skrånninger af de to ønskede støjvolde samt solceller på eksisterende terræn sydvest for pladsen.

De to støjvoldes samlede længde vil være cirka 225 meter, og det samlede areal med solceller på støjvolde og terræn vil være cirka 2.890 m². På udklipet nedenfor, der er modificeret ud fra et bilag til ansøgningen, ses de ønskede støjvolde indtegnet med orange, mens solcellerne er angivet med gult. En eksisterende støjvold af cirka tre meters højde er indtegnet med grønt. Det bemærkes, at der er flere eksisterende læhegn vest for området og større bygninger syd for på samme ejendom - bygningerne og det nærmeste læhegn kan ses på det indsatte skråfoto i øverste højre hjørne.

Planklagenævnet traf i marts 2020 afgørelse om, at et andet projekt på samme sted var lokalplanpligtigt – det pågældende projekt indebar etablering af en cirka 600 meter lang og 6-8 meter høj støjvold rundt om hele knuse- og oplagspladsen samt væsentligt øgede oplagsmængder på pladsen. (Der indgik ikke solcelleanlæg i dette projekt).

Spørgsmålet er nu, om det aktuelt ansøgte – med lavere og kortere støjvolde end det tidligere vurderede samt solcelleanlæg - er lokalplanpligtigt eller alene forudsætter landzonetilladelse, for så vidt angår Planlovens regler? Det bemærkes, at selve aktivitetsniveauet og oplagets størrelse på pladsen ved landzonetilladelse af 8. september 2022 blev fastsat svarende til det tidligere tilladte på stedet i 2002, og der ændres ikke på dette i denne sammenhæng. Etablering af støjvoldene forudsætter et tillæg til virksomhedens miljøgodkendelse.

Teknik og Miljø vurderer

Teknik og Miljø vurderer, at der med det ansøgte ikke vil ske så væsentlige ændringer i det bestående miljø, at det vil forudsætte lokalplanlægning. Dette begrundes med, at de ansøgte støjvolde og solceller i det væsentlige – i kraft af eksisterende bygninger og beplantning – ikke vil være synlige fra omgivelserne. Med samme begrundelse – og da der ikke ses at være andre væsentlige hensyn, der taler afgørende imod – finder Teknik og Miljø, at der kan meddeles landzonetilladelse til de ansøgte støjvolde og solceller. Det sidstnævnte dog under forudsætning af, at solcellerne etableres i overensstemmelse med de vedtagne retningslinjer på området. Der ses endvidere ikke at være noget til hinder for, at der kan meddeles miljøgodkendelse til støjvoldene.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at det ansøgte er lokalplanpligtigt og således ikke kan imødekommes med en landzonetilladelse. Udvalget kan begrunde beslutningen med, at det vurderer, at der ved eventuel etablering af det ansøgte vil ske væsentlige ændringer i det bestående miljø på stedet.

2. Udvalget kan beslutte, at det ansøgte ikke er lokalplanpligtigt, og at det kan imødekommes med en landzonetilladelse – og miljøgodkendelse for så vidt angår støjvoldene. Beslutningen kan begrundes med, at der ved eventuel etablering af det ansøgte ikke vurderes at ville ske væsentlige ændringer i det bestående miljø på stedet samt med, at der ikke er noget, der taler afgørende imod i de hensyn, som landzone- og miljøbestemmelserne skal varetage. For så vidt angår solcellerne, kan der desuden henvises til de vedtagne retningslinjer på området – forudsat, at det ansøgte følger disse.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 10: Proces for Natura 2000-handleplaner

01.05.18-P16-1-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har offentliggjort de endelige Natura 2000-planer den 3. juli 2023 – en plan for hvert Natura 2000-område. Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Natura 2000-planerne indeholder langsigtede målsætninger for naturen i hvert Natura 2000-område samt en oversigt over de indsatser, der skal gennemføres i planperioden 2022-2027. Natura 2000-planerne er således planer for, hvordan vi sikrer fremgang i tilstanden af vores vigtige natur i Natura 2000-områderne.

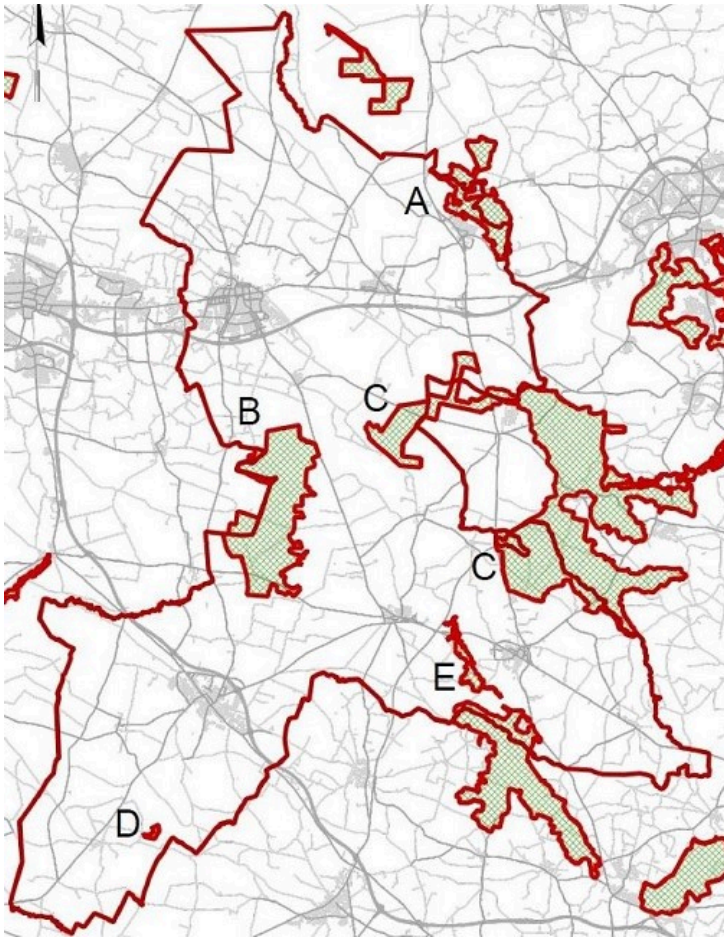
Offentliggørelsen betyder, at der nu skal laves Natura 2000-handleplaner - en handleplan for hver af de fem Natura 2000-områder, der er i Ikast-Brande Kommune.

Handleplanerne skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Handleplanerne skal være så konkrete, at det er muligt at få et klart billede af den fremtidige indsats for at beskytte eller genoprette naturtyper og levesteder for plante- og dyrearter i Natura 2000-områderne.

Handleplanerne bliver udarbejdet i samarbejde med Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, hvor det er relevant. Der bliver også samarbejde med nabokommuner om handleplanerne for de fire Natura 2000-områder, der strækker sig over kommunegrænsen.

Udkast til Natura 2000-handleplanerne skal sendes i høring senest seks måneder efter offentliggørelse af de endelige Natura 2000-planer, det vil sige senest den 3. januar 2024. Det betyder, at udkastene til handleplanerne vil blive forelagt til politisk godkendelse i december 2023.

De endelige handleplaner skal vedtages senest et år efter Natura 2000-planens offentliggørelse, det vil sige senest den 3. juli 2024. De endelige Natura 2000-handleplaner forventes derfor at blive forelagt til politisk godkendelse i juni 2024.

Kortet viser Natura 2000 områder i Ikast-Brande Kommune

- A. Stenholt Skov og Stenholt Mose
- B. Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage
- C. Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov
- D. Mose ved Karstoft Å
- E. Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat og Holtum Ådal øvre del

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Oversigtskort med Natura 2000-områder i Ikast-Brande Kommune

Punkt 11: Vandområdeplanerne 2021-2027

06.02.00-A00-1-21

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 15. juni 2023 offentliggjorde Miljøministeriet vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027). Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø og skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv.

Hver planperiode indeholder en række statsligt udpegede indsatser, som kommunerne som myndighed har pligt til at gennemføre. På vandløbsområdet omfatter indsatserne således forskellige større eller mindre restaureringstiltag i vandløb og søer, som f.eks. genslyngning, udlægning af gydegrus, åbning af rørlagte strækninger, etablering af faunapassager ved opstemninger og fosforfældning i søer. De nye vandområdeplaner indeholder ingen indsatser i Ikast-Brande Kommune i forhold til grundvand, ukloakerede ejendomme eller regnbetingede udløb. Miljøministeriet vurderer, at den eksisterende og planlagte generelle og målrettede regulering til beskyttelse af grundvandet som udgangspunkt er tilstrækkelig til at sikre, at indsatsbehovet på længere sigt opfyldes.

Gennem de to første planperioder er der allerede gennemført en lang række indsatser, herunder i Ikast-Brande Kommune. Eksempelvis kan nævnes, at der er etableret faunapassage ved 20 af kommunens oprindeligt 21 dambrug og foretaget 25-30 større eller mindre vandløbsrestaureringsprojekter, senest ved genslyngningen af Risbjerg Bæk og Karstoft Å.

For Ikast-Brande Kommunes vedkommende er der udpeget 14 nye vandløbsindsatser og tre nye søindsatser i tredje planperiode – se skemaet nedenfor. Seks af de 14 indsatser ligger på kommunegrænsen til Billund, Herning eller Vejle kommuner og gennemføres i samarbejde med de pågældende kommuner. Når en indsats ligger på – eller krydser – kommunegrænsen, udpeger Miljøstyrelsen dels en primærkommune, der har ansvaret for gennemførelse af indsatsen, dels en sekundærkommune, som yder primærkommunen den nødvendige bistand i forbindelse med gennemførelsen af det enkelte projekt.

Vandløb	Længde (km)	Indsatsstype	Primærkommune
Hallund Bæk*	8,13	Genslyngning	Billund

Højris Å*	11,3	Genslyngning	Herning
Højris Å	4,49	Genslyngning	IBK
Bording Å og Elbæk	14,17	Genslyngning, mindre strækningbaserede restaureringer og sandfang	IBK
Hallund Bæk (privat vandløb)*	11,92	Mindre strækningbaserede restaureringer	Herning
Tarp Bæk	3,96	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Tilløb til Skjern Å vest for Fløvej	1,21	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Tilløb til Skjern Å fra Dørslundvej	3,64	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Bjørnskov Bæk	0,41	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Nørhoved Bæk	3,98	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Frisbæk	1,76	Mindre strækningbaserede restaureringer	IBK
Malmkær Bæk	1,54	Sandfang	IBK
Karstoft Å		Spærring	IBK
Bording Å		Spærring	IBK
Søer	Størrelse (ha)		
Kulsø*	45	Sørestaurering	Vejle
Neder Sø*	14	Sørestaurering	Vejle
Rørbæk Sø*	84	Sørestaurering	Vejle

*Tværkommunal indsats.

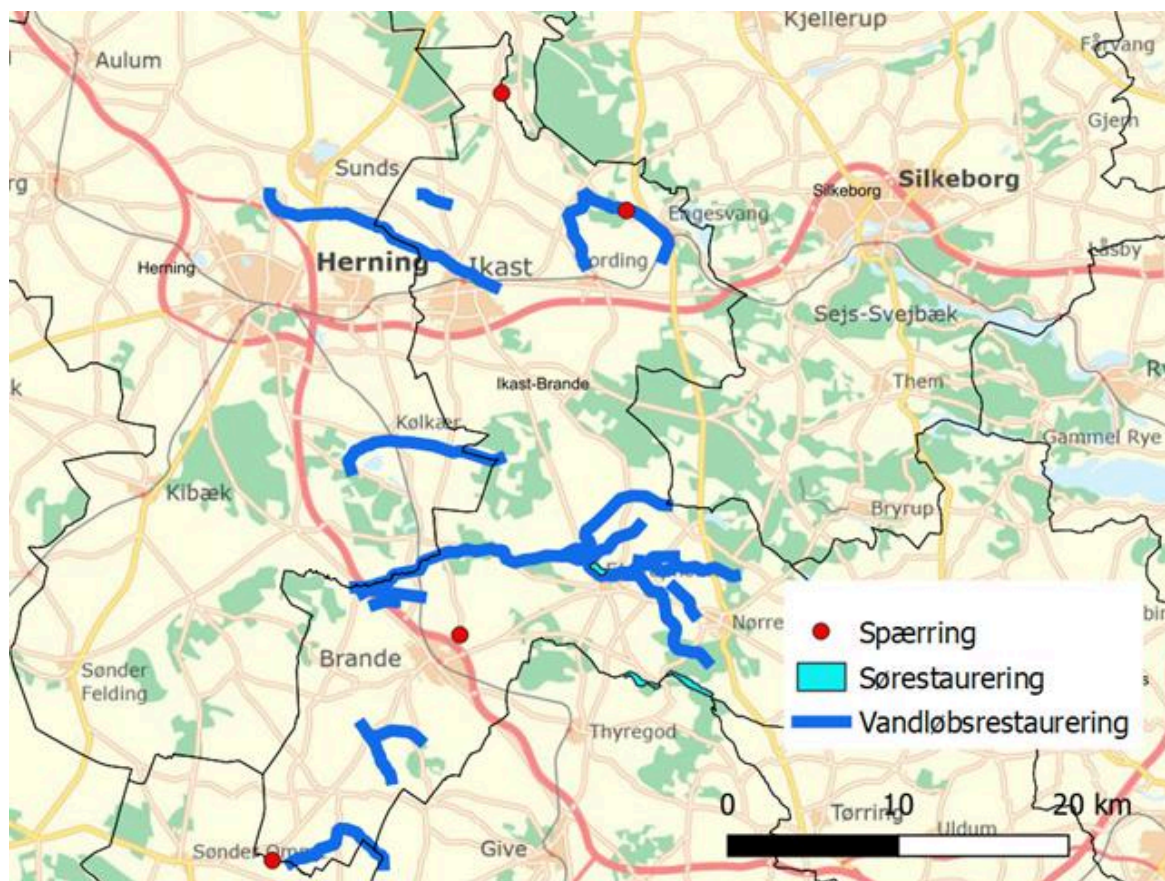
Udover de nyudpegede indsats er der overført seks ikke-gennemførte eller igangværende indsats fra 2. planperiode til 3. planperiode, herunder indsatsen til etablering af faunapassage ved MES Sø, sørestaurering i Ejstrup Sø og en indsats i Omme Å, hvor Billund Kommune er primærkommune:

Vandløb	Længde	Indsatstype	Status
Ejstrup Sø	39 ha	Sørestaurering	Forundersøgelse gennemført. Der ansøges om fritagelse.
Karstoft Å	6,88 km	Genslyngning	Anlægsarbejde påbegyndes august 2023

Holtum Å	15 km	Genslyngning	Forundersøgelse gennemført
Skjern Å, MES Sø	11 ha	Spærring	Forundersøgelse gennemført. Taksationssag må forventes.
Agerskov Dambrug		Spærring	Frivillig aftale kan ikke indgås. Taksationssag må forventes.
Omme Å og Mallehøje Bæk		Spærring	Igangværende (Billund Kommune)

Teknik og Miljø har tidligere søgt om fritagelse for indsatsen i Ejstrup Sø baseret på forundersøgelsens resultater og Miljøstyrelsens egne overvågningsresultater, der viser en mindre tilledning af næringsstoffer end forventet. Det er derfor tvivlsomt om indsatsen vil have effekt, og Teknik og Miljø overvejer derfor påny at søge om fritagelse for indsatsen.

Beliggenheden af spærringer, søer og vandløb med indsatskrav fremgår af kortet nedenfor.

Indsatserne finansieres gennem DUT-midler og gennem de statslige støtteordninger til gennemførelse af indsatserne. Midler via støtteordningerne kan hemsøges to gange årligt – næste gang august/september d.å.

På finansloven er i alt afsat ca. 5,7 milliarder til tredje generation af vandområdeplanerne. De samlede statslige omkostninger til vandløb, søer, grundvand, miljøfarlige stoffer og administration udgør i alt ca. 1,3 mia. kr., mens der er afsat ca. 4,4 mia. kr. til primært kvælstofindsatsen i 2022-2027 via aftale om en grøn omstilling af dansk landbrug fra oktober 2021.

De pågældende indsatser skal i henhold til planerne gennemføres inden udgangen af 2027, og der vil være et væsentligt tidsforbrug forbundet med det administrative arbejde i den forbindelse. Dette arbejde finansieres af de nævnte statslige midler, og det må forventes, at den nuværende bemanning i Teknik og Miljø i et vist omfang må suppleres, for at opgaven kan fuldføres inden for fristen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 12: Forslag til Spildevandsplan 2023-2034

06.00.05-P16-2-21

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 30. august 2023

Økonomi- og Planudvalget 5. september 2023

Byrådet 11. september 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Forslag til Spildevandsplan 2023-2034, inkl. kortbilag og miljørapport, sendes i 8 ugers offentlig høring med henblik på efterfølgende vedtagelse.

Sagsfremstilling

I henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 32 er Ikast-Brande Kommune forpligtet til at udarbejde en spildevandsplan. Planen skal vedtages af byrådet.

Spildevandsplanen er en sektorplan under kommuneplanen. Spildevandsplanen sammenfatter de nuværende og de fremtidige spildevandsforhold i kommunen. En vedtaget spildevandsplan fastlægger rammerne for håndteringen af spildevandet i kommunen og er det administrative og retslige grundlag for gennemførelse af tiltag inden for spildevandsområdet.

Forslag til Ikast-Brande Kommune Spildevandsplan 2023-2034

Spildevandsplanen omfatter selve planen med beskrivelser af målsætninger, grundlag, vandområder, afløbssystemer, rensesanlæg og slamhåndtering, private kloakanlæg og tidsplan. I denne fremgår forklarende tekster omkring ovenstående emner.

Derudover er der til planen tilknyttet tegninger, som er et omfattende kortmateriale. Teknik og Miljø har lavet en brugervenlig GIS-løsning til dette materiale, der gør det let at finde data for en konkret ejendom.

Borgerne har dermed mulighed for at finde deres ejendom i kortmaterialet og få oplysninger om, hvordan de aktuelle kloakforhold er i de pågældende områder.

I bilagene til planen findes specifikke data for:

- Arealer, befæstelsesgrader, kloaksystemer, spildevandsbelastning (private boliger, erhverv, indsivning) til rensningsanlæggene.
- Udløbsdata og for udløb. Herunder data for rensning, overløb, næringsstoffer m.v.
- Status og plan for rensningsanlæggene. Herunder data for udlederkrav, udledning fra renseanlæg, tørvejrsvandmængde, belastning og oplande.

Meget af det nævnte bilagsmateriale er meget teknisk, og typisk vil disse data ikke være årsagen til, at borgere læser i spildevandsplanen.

Kommunen er forpligtet til at gennemføre de projekter, der er beskrevet i spildevandsplanen. For borgere og virksomheder er planen derfor en forhåndsorientering om de kommende års tiltag og initiativer på spildevandsområdet. F.eks. kan borgere se, om de må forvente en udgift til adskillelse af regn- og spildevand på egen grund inden for de kommende år, hvilket kan være relevant for både privatøkonomi, renovering eller salg. For virksomheder kan planens data anvendes i planlægningen af aktiviteter i forbindelse med f.eks. udvidelse eller udstykning.

Administration af spildevandsområdet

Spildevandsområdet administreres af den kommunale spildevandsmyndighed i samarbejde med spildevandsselskabet. I forhold til administrationen danner planen grundlag for:

- Udbygning og vedligehold af spildevandsanlæg i henhold til lovkrav, kommuneplan, vandområdeplaner og andre planer.
- Sikring af borgernes forsyningssikkerhed i forhold til afledning af spildevand.
- Grundejeres forpligtigelse til at tilslutte spildevand til kloaksystemet i kloakerede områder, samt betaling for tilslutnings- og vandafledningsbidrag i henhold til Ikast-Brande Spildevands betalingsvedtægt.
- Kommunal ekspropriation af areal, rådighedsindskrænkninger, servitutpålæggelser m.v. i forbindelse med etablering af nye anlæg.

Spildevandsplanen er derfor et væsentligt redskab i kommunens og forsyningens arbejde.

Videreførelse og ændringer

Målsætningerne for Ikast-Brande Kommunes Spildevandsplan 2023-2034 er baseret på en videreførelse af målsætningerne i Spildevandsplan 2010 suppleret med målsætninger og retningslinjer i Kommuneplan 2021-2033 inden for spildevandsområdet.

I forbindelse med udarbejdelsen af den nye spildevandsplan, er de 28 vedtagne tillæg tilknyttet den tidligere spildevandsplan blevet indarbejdet. Ligeledes er kloakeringsprincipperne opdateret, således at de områder hvor spildevandsselskabet har gennemført separatkloakeringsprojekter siden 2010 er indført. Teknik og Miljø og spildevandsselskabet har også tildelt kloakoplande, samt planlagte kloakeringsprincipper, til de områder, som kommunen allerede nu regner med vil blive udstykket i den nærmeste fremtid. Derved skal der ikke laves nye tillæg til disse områder.

Endvidere indgår klima som et væsentligt emne – både som målsætning relateret til Folketingets Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra 2020 og klimapartnerskabet i DK2020-samarbejdet.

Helt konkret kan nævnes krav om, at nye spildevandsplaner skal indeholde en bestemmelse, hvor kommunen skal træffe beslutning om et serviceniveau vedrørende tag- og overfladevand på terræn i kloakerede områder. Ikast-Brande Kommunes byråd godkendte på mødet den 24. april 2023 (punkt 19), at Ikast-Brande Spildevand A/S skal fastsætte serviceniveauet for regnvand på terræn i kommunen (spor B).

Miljøvurdering af Ikast-Brande Kommunes Spildevandsplan 2023-2034

I forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplanen er der foretaget en miljøvurdering af planen i henhold til gældende lovgivning. Miljøvurderingen dækker det brede miljøbegreb og et 0-alternativ. 0-alternativet beskriver det scenarie, hvor den nye spildevandsplan ikke gennemføres. 0-alternativet er ikke det samme som bibeholdelse af status quo, men omfatter en fremskrivning af den miljømæssige udvikling, som må forventes at ske uden den foreliggende Spildevandsplan 2023-2034. Vurderingen er geografisk afgrænset til Ikast-Brande Kommune samt tilknyttede recipienter.

Miljøvurderingen forholder sig til hovedforslaget, som er vedtagelse af spildevandsplanen og gennemførelse af tiltagene i planen, i forhold til 0-alternativet. Dette vedrører blandt andet nykloakering af bolig- og erhvervsområder, da disse tiltag er fastlagt i Kommuneplanen.

Hovedforslaget (Ikast-Brande Kommunes Spildevandsplan 2023-2034) og 0-alternativet indeholder begge tiltag vedrørende etablering af regnvandsbassiner og reduktion af uvedkommende vand. De indeholder desuden tiltag til separatkloakering af fælleskloakerede områder i fire byer, samt tiltag til LAR-anlæg og klimatilpasning. Disse tiltag vurderes alle at have en positiv indvirkning på en række miljøemner såsom sundhed, klimatilpasning og vandområdet.

Miljøvurderingen viser, at spildevandsplanen hovedsageligt vil have en positiv indvirkning på miljøet. De miljømæssige påvirkninger, som er beskrevet, vurderes ikke at være så væsentlige, at der er behov for særskilt overvågning, som supplement til det tilsyn, der i dag finder sted. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for etablering af særskilt overvågning i forhold til planen.

På den baggrund vurderer Teknik og Miljø, at vedtagelsen af Ikast-Brande Kommunes Spildevandsplan 2023-2034 vil have en større positiv effekt på miljøet, end hvis planen ikke vedtages.

Proces for vedtagelse

Teknik og Miljø fremlægger her forslag til Ikast-Brande Kommunes nye spildevandsplan, der vil være gældende fra 2023 til 2034. Det er rådgivningsfirmaet Envidan, der i samarbejde med Teknik og Miljø og Ikast-Brande Spildevand A/S har udarbejdet forslaget til spildevandsplanen.

Planen og miljørapporten er vedlagt som bilag til dette dagsordenspunkt. Planens tegninger, bilag, kort, miljøvurdering, samt en samlet GIS-løsning kan desuden findes på <https://spildevand.ikast-brande.dk/>

Med udvalgenes og byrådets godkendelse, vil spildevandsplanen, inkl. kortbilag og miljørapport, blive sendt i offentlig høring. Høringen vil ske på ovennævnte hjemmeside, hvor alt materialet er tilgængeligt for borgere og organisationer. Den offentlige høring vil løbe i 8 uger efter byrådets godkendelse.

Efter høring og behandling af evt. hørings svar, vil planen kunne godkendes i november og december 2023, og være endeligt gældende for administration af spildevand i Ikast-Brande Kommune efter byrådets møde den 18. december 2023.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Spildevandsplan2023-2034, forslag

Bilag 4.0 - Miljørapport

Bilag 4.1 - Afgrænsningsrapport

Punkt 13: Åbne Meddelelser

00.22.04-P00-3-22

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Klage over landzonetilladelse

Ikast-Brande Kommune gav den 15. maj 2023 afslag på en landzonetilladelse til at opstille en mast til brug for IoT-teknologi på matr.nr. 1e Smedebæk Mølle, Ejstrup, beliggende Ikastvej 44, 7361 Ejstrupholm.

Afslag er begrundet med at:

- den ansøgte placering ikke er den bedste placering i området efter Planklagenævnets principper for placering og de øvrige hensyn, der skal inddrages efter landzonebestemmelserne
- ansøger har ikke reelt undersøgt muligheden for alternative placeringer i området
- Ikast-Brande Kommune har henvist til en egnet placering 1,5 km fra den ansøgte placering.

Ansøger har den 9. juni 2023 klaget over afgørelsen

Vejdirektoratet ændrer antallet af ladestanderne i Nørre Snede

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget besluttede på møde den 9. november 2022, at meddele Vejdirektoratet, at Ikast-Brande Kommune er indstillet på at indgå en 30-årig rådighedsaftale på parkeringspladsen ved Rørbækvej i Nørre Snede i forbindelse med, at Vejdirektoratet ønsker at opsætte ladestanderne.

Der var oprindeligt lagt op til, at der skulle etableres el-ladestanderne til 8 parkeringspladser. De nuværende parkeringsbåse på arealet er imidlertid afmærket, så de er smallere i den ene ende, hvilket er en udfordring i forhold til opsætning og benyttelse af el-ladestanderne.

Aftalen kommer derfor til at indeholde, at der etableres ladestanderne til 6 parkeringspladser.

I forbindelse med etablering af ladestanderne bliver der også opsat en ny transformerstation i området.

Ændring af placering af ladestandere

På mødet i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 4. maj 2022 godkendte udvalget Ikast-Brande Kommunes strategi for ladestandere. I strategien er der angivet en række lokationer, hvor der skal opsættes ladestandere. Det er både steder, hvor kommunen er forpligtet til det i henhold til ladestanderbekendtgørelsen og offentlige parkeringspladser, hvor det vurderes at være hensigtsmæssigt at have ladestandere.

Der blev efterfølgende gennemført et udbud, som blev vundet af PowerGo, der tilbød at opsætte ladestandere på alle de udbudte lokationer. Der blev derfor indgået kontrakt med PowerGo i december 2022.

I løbet af foråret har Teknik og Miljø været i dialog med PowerGo om de konkrete placeringer af ladestanderne, og forslagene til placeringer har været i høring hos de enkelte institutioner, hvor der skal ladestandere op. Dette har medført nogle enkelte ændringer i forhold til de lokationer, som blev udbudt. Der opsættes dog det samme antal ladestandere, som oprindeligt tilbudt.

Ændringerne er angivet i tabellen herunder.

Udbudt lokalitet	Ny lokalitet	Begrundelse
Dybdalsparken, Dybdalsvej 1, Engesvang.	Børneby Øster, Lysholt Allé 20, Ikast.	Kommunalt rehabiliteringscenter er lukket. I stedet placeres ladestandere ved ny institution på Lysholt Allé, som ikke oprindeligt indgik i udbuddet. Der bliver opsat ladestandere ved Engesvang Børnehus og Engesvang Skole, så der vil fortsat blive opsat ladestandere i Engesvang
Administration Nørre Snede, Bellisvej 2, Nørre Snede.	Offentlig parkeringsplads ved Nørre Snede busterminal, Engholmvej, Nørre Snede.	Da det på nuværende tidspunkt er uklart hvad der skal ske med administrationsbygningen i Nørre Snede bliver der ikke opsat ladestandere på nuværende tidspunkt. I stedet bliver der opsat på busterminalen i Nørre Snede.
Plejecenter Østervang, Storegade 2A, Klovborg.	Offentlig parkeringsplads ved Klovborg Kino mellem Storegade 56 og 58, Klovborg.	Der har været udfordringer med at finde en konkret placering til en ladestander ved Plejecenter Østervang i Klovborg, da en del af parkeringspladsen er spærret af på nuværende tidspunkt. Dette skyldes at beboerne på stedet blev påvirket af parkerede biler på denne parkeringsplads. Plejecenteret er kun delvist ejet af Ikast-Brande Kommune. Det er derfor uklart hvem der er forpligtet til at opsætte ladestandere på lokaliteten. Det er derfor besluttet, at der ikke opsættes ladestandere på denne lokation på nuværende tidspunkt. I stedet opsættes ladestander på den offentlige parkeringsplads ved Klovborg Kino.

Status for vandområdeplanindsats i Skjern Å ved MES Sø

Den 15. juni 2023 offentliggjorde Miljøministeriet vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027). Indsats RIN-00216 i Skjern Å ved MES Sø blev som forventet overført til vandområdeplanernes tredje planperiode, og Ikast-Brande Kommune skal som planlagt fortsat gennemføre en indsats til etablering af faunapassage i Skjern Å ved MES Sø. I det følgende gives en kort status for arbejdet med at gennemføre indsatsen.

Siden byrådets beslutning om at arbejde videre med forundersøgelsens løsningsforslag 3 har Teknik og Miljø afholdt møde med interesseorganisationerne Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Skjern Å-sammenslutningen den 30. juni. Teknik og Miljø præsenterede den tidligere gennemførte forundersøgelse af indsatsen og orienterede om byrådets valg af løsningsforslag 3. De tre organisationer bifalder og bakker op om byrådets valg af løsningsforslag 3.

Byrådets beslutning om at arbejde videre med løsningsforslag 3 har som bekendt skabt en del debat, bl.a. i de lokale medier, og som følge heraf har Teknik og Miljø bedt Cowi om at udfærdige et notat, der belyser de hydrauliske konsekvenser ved en gennemførelse af løsningsforslag 3. De foreløbige resultater viser, at der ikke er væsentlige negative konsekvenser ved en gennemførelse af løsningsforslag 3. Notatet vil kunne findes på kommunens hjemmeside, når det er færdigt.

Teknik og Miljø afholder møde med Miljøstyrelsen ultimo august/primus september for afklaring af økonomi. Bl.a. skal afklares, hvordan kommunen kompenseres i forhold til udgifter frem til tidspunktet, hvor der kan ansøges et konkret etableringsprojekt.

I september igangsættes lodsejermøder evt. med politisk deltagelse med henblik på orientering om det videre forløb, herunder fastsættelse af eventuelle erstatninger og igangsætning af taksationssager.

Erhvervsvirksomheder - Opkrævning af gebyr for affald - Status 2023:

Opkrævning af gebyr for brug af genbrugspladser

Opkrævning for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser i 2023 er forsinket på grund af udskudt implementering af nyt adgangssystem. Opkrævningen vedrører ca. 450 virksomheder som er tilmeldt genbrugspladserne.

Opkrævning af Gebyr for erhvervsvirksomheders brug af genbrugspladser planlægges gennemført i efteråret 2023.

Opkrævning af gebyr for dagrenovation og genbrugsbeholder til markedspriser

Opkrævning er kørt i juni måned. Opkrævningen vedrører ca. 330 virksomheder, som har tilmeldt sig den kommunale ordning med indsamling af dagrenovation og genbrug.

Punkt 14: Lukket: Lukkede Meddelelser

00.22.04-P00-3-22